

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελίδα

I Ανακοινώσεις

.....

II Προπαρασκευαστικές πράξεις

Επιτροπή των Περιφερειών

Σύνοδος του Φεβρουαρίου 2001

2001/C 148/01

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:

- την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού», και
- την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών στα είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού»

1

2001/C 148/02

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου»

7

2001/C 148/03

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση»

9

2001/C 148/04

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η σημασία των πιστωτικών ιδρυμάτων δημοσίου δικαίου για την ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών, των πόλεων και των δήμων της Ευρώπης»

12

2001/C 148/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: Επισκόπηση 2000 της Στρατηγικής για την ενιαία αγορά»	16
2001/C 148/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της κλασικής πανώλης των χοίρων»	21
2001/C 148/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για: — την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών: μια στρατηγική για την Ευρώπη», και — την «Πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή στην Ευρώπη της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών»	23
2001/C 148/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η διάρθρωση και οι σκοποί της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής στην πορεία προς τη διεύρυνση και την παγκοσμιοποίηση: έναρξη της συζήτησης»	25
2001/C 148/09	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ετήσια δήλωση για τις προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών»	29

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:

- την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού», και
- την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών στα είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού»

(2001/C 148/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών στα είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (COM(2000) 347 τελικό — 2000/0158 (COD) — 2000/0159 (COD)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2000, σύμφωνα με τα άρθρα 265, παράγραφος 1, και 175, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της στις 13 Ιουνίου, με την οποία ανατίθεται στην επιτροπή 4 — Χωροταξία, Αστικά Θέματα, Περιβάλλον, Ενέργεια, η κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 269/2000 rev. 1) που υιοθέτησε η επιτροπή 4 στις 4 Οκτωβρίου 2000, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. McKenna (IRL, AE)·

εκτιμώντας ότι η διάδοση ειδών ηλεκτρονικού και ηλεκτρικού εξοπλισμού σε συνδυασμό με την αύξηση του καταναλωτισμού και των τεχνολογικών εξελίξεων έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση των Ειδών Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού·

εκτιμώντας ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν νομοθεσία για τη διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, και άλλα όχι, πράγμα που μπορεί να προκαλέσει ορισμένα προβλήματα όσον αφορά την ανακύκλωση, τις διαφορές των οικονομικών βαρών, και τις αποκλίνουσες απαιτήσεις για την επιστροφή των ειδών αυτών·

εκτιμώντας ότι οι προτεινόμενες οδηγίες εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στους στόχους της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού καθιερώνοντας συστήματα διαχείρισης που επιδιώκουν την αποτροπή της δημιουργίας αποβλήτων και περιορίζουν τις δυνητικές επιπτώσεις των αποβλήτων που πρέπει να διατεθούν με επαναχρησιμοποίηση/ανακύκλωση, καθώς επίσης και περιορίζοντας τη χρήση επικίνδυνων ουσιών στην κατασκευή ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών·

εκτιμώντας ότι οι οδηγίες επιδιώκουν την επίτευξη της εναρμόνισης των εθνικών μέτρων για τη διαχείριση του θέματος των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού·

υιοθέτησε, κατά την 37η σύνοδο ολομελείας της 14ης και 15ης Φεβρουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Απόψεις και συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΕΤΠ επικροτεί τις διατάξεις της οδηγίας για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για την ενθάρρυνση της ανακύκλωσης πλαστικών και τη σταδιακή κατάργηση των τοξικών χημικών ουσιών που υπάρχουν στα είδη αυτά και είναι γνωστό ότι βλάπτουν την υγεία. Αυτό θα συμβάλει στην εξυγίανση της όλης αλυσίδας παραγωγής, στη μείωση των προβλημάτων υγείας των εργαζομένων και τον περιορισμό εκπομπών επικίνδυνων ουσιών στο περιβάλλον.

1.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει ότι το θέμα της καθιέρωσης της ευθύνης του παραγωγού πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο κοινής ρύθμισης για όλη την Ευρώπη. Η ρύθμιση της ευθύνης του παραγωγού με τρόπο διαφορετικό στα διάφορα κράτη μέλη μπορεί να προκαλέσει σημαντικές στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και στην εσωτερική αγορά. Η ευθύνη του παραγωγού για το προϊόν πρέπει να θεσπισθεί κατά τρόπο ενιαίο για όλη την εσωτερική αγορά.

1.3. Η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει ότι πρέπει να εξεταστεί εάν θα ήταν σκόπιμο οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις για τον περιορισμό της χρήσης να ενσωματωθούν στην ευρωπαϊκή νομοθεσία για τις επικίνδυνες ουσίες. Ένας διασκορπισμός των ρυθμίσεων για τις επικίνδυνες ουσίες σε μια σειρά ανεξάρτητων ρυθμίσεων θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε προβλήματα εφαρμογής και σε έλλειψη σαφήνειας. Επιπλέον συνιστά να ενσωματωθεί στην ενιαία οδηγία η σχεδιαζόμενη τρίτη οδηγία σχετικά με τον κύκλο ζωής των προϊόντων αυτών.

1.4. Οι προτάσεις θα απαιτήσουν μια νέα προσέγγιση όσον αφορά το σχεδιασμό και την τεχνολογία που χρησιμοποιούν οι κατασκευαστές ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών, είναι δε αναπόφευκτο το ενδεχόμενο τα έξοδα που διενεργούνται για τη συμμόρφωση με τις συστάσεις της οδηγίας να επιβαρύνουν τελικά τον καταναλωτή. Μολονότι η ΕΤΠ αποδέχεται ότι ορισμένες αυξήσεις των τιμών είναι αναπόφευκτες για την αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους παραγωγής που έχει σχέση με το διαφορετικό σχεδιασμό και με τις υποχρεώσεις των καταναλωτών για ανάκτηση και διάθεση των αποβλήτων, εντούτοις είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το κοινό, γενικά, δεν θα κληθεί να αναλάβει να καλύψει το αυξανόμενο κόστος που συνδέεται με τη διάθεση αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Ωστόσο, την

τελική ευθύνη πρέπει να φέρουν τόσο ο παραγωγός όσο και ο καταναλωτής.

1.5. Η ΕΤΠ υποστηρίζει τη διάταξη της οδηγίας για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού σύμφωνα με την οποία οι κατασκευαστές όλων των ηλεκτρονικών προϊόντων και ηλεκτρικών ειδών πρέπει να είναι οικονομικά υπεύθυνοι για τη διαχείριση των προϊόντων τους για όλο τον κύκλο ζωής τους, συμπεριλαμβανομένου και του τέλους της ζωής τους. Η ΕΤΠ τονίζει ότι το κοινό δεν θα πρέπει να υποχρεωθεί να πληρώσει τους επιπλέον φόρους για την κάλυψη των εξόδων διαχείρισης των αποβλήτων επικίνδυνων υλών τις οποίες οι παραγωγοί επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν στα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά είδη.

1.6. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι είναι επιτακτικά αναγκαίο να ολοκληρώσει η Επιτροπή την περαιτέρω προτεινόμενη οδηγία με θέμα «Ο σχεδιασμός και η κατασκευή ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών», που έχει ζωτική σημασία για την καθοδήγηση της βιομηχανίας σχετικά με τις αρχές που διέπουν τη μείωση των αποβλήτων των ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

1.7. Ενώ η Επιτροπή αναφέρει ότι το αναμενόμενο κόστος της επίτευξης των στόχων που ορίζονται στις δύο προτεινόμενες οδηγίες είναι σημαντικό, η ΕΤΠ σημειώνει ότι, για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα δυνητικά οικονομικά οφέλη από την εφαρμογή των οδηγιών από άποψη διατήρησης των πόρων, προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης, μείωσης του κόστους διάθεσης των αποβλήτων και περιορισμού του κόστους επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης, αναμένεται μακροπρόθεσμα να υπεραντισταθμίσουν το κόστος εφαρμογής. Παρά το θέμα του οικονομικού κόστους που θα προκύψει από την εφαρμογή της οδηγίας, η ΕΤΠ πιστεύει ότι τα λιγότερο απτά οφέλη από άποψη καλύτερης ποιότητας του περιβάλλοντος και μειωμένων κινδύνων ρύπανσης θα πρέπει να υπεραντισταθμίζουν τα βραχυπρόθεσμα οικονομικά εμπόδια που ενδέχεται να προκαλέσει η οδηγία.

1.8. Οι οδηγίες θα απαιτήσουν στενότερη διασυνοριακή συνεργασία επειδή η ρύπανση που προκύπτει από τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού δεν περιορίζεται πάντα εντός των εθνικών συνόρων, τα δε απαιτούμενα μέτρα θα πρέπει να λαμβάνονται εκατέρωθεν των συνόρων για την προστασία του περιβάλλοντος ολόκληρης της ενδιαφερόμενης περιοχής. Η ΕΤΠ κρίνει ότι οι προτάσεις για την προώθηση της εν λόγω συνεργασίας θα είναι εποικοδομητικές έστω και εάν δεν είναι δυνατό να επηρεαστούν οι συνθήκες εκτός των συνόρων της ΕΕ.

1.9. Η ΕΤΠ τονίζει ότι θα αυξηθεί και το λιανικό εμπόριο μέσω του Διαδικτύου (ηλεκτρονικό εμπόριο) και ότι σκοπός της οδηγίας είναι να διασφαλιστεί ότι η νομοθεσία σχετικά με την ευθύνη των κατασκευαστών για την επανάκτηση, τόσο εντός της ενιαίας αγοράς όσο και στις συναλλαγές με τρίτες χώρες, δεν θα καταστρατηγηθεί.

2. Παρατηρήσεις για την οδηγία σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού

2.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί τους στόχους και τα κύρια στοιχεία των προτάσεων και θα ήθελε να τονίσει το ρόλο τον οποίο πρέπει να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των εν λόγω στόχων. Η ΕΤΠ εκφράζει τη λύπη της για την έλλειψη νομοθεσίας στα κράτη μέλη σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και επικροτεί την πρόταση για τη θέσπιση οδηγίας με στόχο τη χάραξη ενός νομικά δεσμευτικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ. Όταν τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίζουν νομοθετικές διατάξεις ή να τροποποιούν τις υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς τις οδηγίες, είναι σημαντικό να συμμετέχουν επίσημα οι περιφερειακές και τοπικές αρχές στη διαδικασία πλαισίωσης των εθνικών προγραμμάτων εφαρμογής. Σε τελική ανάλυση, οι αρχές αυτές είναι εκείνες οι οποίες πρέπει να λαμβάνουν μέτρα ώστε οι κατασκευαστές να συμμορφώνονται προς τις αρχές της οδηγίας. Η συμμετοχή των εν λόγω αρχών τόσο στον προγραμματισμό όσο και στην εφαρμογή των ειδικών στρατηγικών έχει ζωτική σημασία για την επίτευξη των στόχων των οδηγιών.

2.2. Η σημασία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών είναι, επίσης, αναγκαία προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι πιθανές οικονομικές ανισότητες σε περιφερειακό επίπεδο κατά τη θέσπιση νομοθεσίας. Η ΕΤΠ σημειώνει ότι η πρόταση της Επιτροπής δεν περιέχει εκτιμήσεις για τις δυνητικές οικονομικές επιπτώσεις στα μεμονωμένα κράτη μέλη. Οι στόχοι που ορίζονται στις δύο οδηγίες θα επιβάλλουν οικονομικά βάρη τόσο στις εθνικές κυβερνήσεις όσο και στις περιφερειακές αρχές· συνεπώς, θα ήταν ευχής έργον να αναφέρει η Επιτροπή με ποιο τρόπο μπορεί να καλυφθούν τα έξοδα. Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται η συλλογή, η μεταφορά, η επεξεργασία, η επαναχρησιμοποίηση και η αξιοποίηση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού πρέπει, το αργότερο μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, να επιβαρύνουν τον παραγωγό. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για την ευελιξία της πρότασης να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο όταν επινοούν συστήματα για την ανάκτηση και την επεξεργασία των αποβλήτων.

2.3. Η ΕΤΠ θα ήθελε να τονίσει ότι η συμμόρφωση προς τις προτάσεις των οδηγιών σε ορισμένα κράτη μέλη θα παρουσιάσει δυσκολίες στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υπάρχουν νομοθετικές διατάξεις στον τομέα αυτό. Τουλάχιστον το ένα τρίτο των κρατών μελών δεν έχει λάβει κανένα νομοθετικό μέτρο για τον έλεγχο των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Αυτό θα επιδεινώσει περαιτέρω τα προβλήματα των

τοπικών και περιφερειακών αρχών για την επινόηση συστημάτων με στόχο την προώθηση της εφαρμογής των στόχων της οδηγίας. Η έλλειψη εθνικού νομοθετικού πλαισίου στα κράτη μέλη ενδέχεται, επίσης, να επηρεάσει τη δυνατότητα εμπρόθεσμης επίτευξης των στόχων της οδηγίας σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης επικίνδυνων ουσιών στα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

2.4. Μολονότι οι στόχοι έχουν τροποποιηθεί από προηγούμενα σχέδια προτεινόμενων οδηγιών, η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι είναι σημαντικό να επαναλαμβάνει η οδηγία ότι τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να θεσπίζουν αυστηρότερα μέτρα εάν το επιθυμούν. Αυτό ενδέχεται να έχει ιδιαίτερη σημασία στα κράτη μέλη των οποίων η ισχύουσα νομοθεσία για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού είναι ήδη προηγμένη και όπου οι κατασκευαστές έχουν ήδη τροποποιήσει τις μεθόδους σχεδιασμού και μειώσει την εξάρτηση από επικίνδυνες ουσίες καθώς, επίσης, και στα κράτη μέλη όπου υπάρχουν σημαντικές συγκεντρώσεις κατασκευαστών ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

2.5. Ωστόσο, η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι ο στόχος των τεσσάρων χιλιόγραμμων, κατά μέσο όρο, ανά άτομο ετησίως που προβλέπεται δυνάμει της οδηγίας σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, που έχει θέσει η Επιτροπή, δεν είναι αρκετά φιλόδοξος. Κατά συνέπεια, ζητεί από την Επιτροπή να καθιερώσει μια ενδεικτική τιμή η οποία θα αποτελέσει κατώτατο όριο που θα αναθεωρείται ετησίως. Προκειμένου να διασφαλιστεί το υψηλότερο δυνατόν ποσοστό συλλογής, θα πρέπει ο τελευταίος χρήστης της συσκευής να υποχρεώνεται να το εναποθέτει σε ένα επιλεγμένο οργανισμό συλλογής.

2.6. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 8, βάσει των οποίων διασφαλίζεται η ενσωμάτωση συμφωνιών μεταξύ του κατασκευαστή και του χρήστη (εξαιρουμένων των νοικοκυριών) με αντικείμενο τη συλλογή, επεξεργασία, και ανάκτηση των αποβλήτων των ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, δεδομένου ότι οι εν λόγω χρήστες συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στη συσσώρευση ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού στην παραγωγή αστικών αποβλήτων.

2.7. Η ΕΤΠ αποδέχεται ότι η εφαρμογή χωριστών συστημάτων συλλογής των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης. Ωστόσο, αξίζει να τονιστεί ότι οι τοπικές αρχές διαδραματίζουν δεσποζόντα ρόλο στη συλλογή, την επεξεργασία, και τη διάθεση αποβλήτων. Ενώ οι τοπικές αρχές βρίσκονται στην καταλληλότερη θέση για να εξασφαλίσουν την διεξαγωγή των δραστηριοτήτων αυτών με αποτελεσματικό και έγκυρο τρόπο, η κατανομή της ευθύνης κατά την εφαρμογή χωριστών συστημάτων για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού έχει κεφαλαιώδη σημασία. Το ζήτημα της επιστροφής των παλαιών συσκευών συνδέεται στενά με το ζήτημα του κόστους που συνεπάγεται. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι το ζήτημα της υποχρέωσης του παραγωγού να αναλάβει το κόστος της επιστροφής των παλαιών συσκευών πρέπει να ρυθμιστεί σαφώς στην οδηγία και να αποτελεί ουσιαστική πτυχή της ευθύνης του.

2.8. Η ΕΤΠ θεωρεί απαραίτητο να μην περιλαμβάνονται στην κατηγορία των απορριμμάτων, και συνεπώς να μην εμπίπτουν στο σχετικό καθεστώς εγκρίσεως, οι ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές που απλώς εναποτίθενται στα κέντρα συλλογής, με προορισμό την επαναχρησιμοποίησή τους ενδεχομένως μετά από συνήθη επισκευή.

2.9. Η ΕΤΠ σημειώνει ότι για τα «ιστορικά» απόβλητα, δηλαδή για τα απόβλητα από προϊόντα που διοχετεύτηκαν στην αγορά πριν από τη θέση σε ισχύ της οδηγίας, υπάρχει μια μεταβατική περίοδος πέντε ετών. Η μεταβατική περίοδος πρέπει να περιοριστεί ώστε να συμπίπτει με την προθεσμία που αφορά τη γενική υποχρέωση για επιστροφή στους παραγωγούς. Όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχει η οδηγία στους παραγωγούς προϊόντων με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής να καλύπτουν τα έξοδα αυτά με μια σταθερή προσαύξηση της τιμής των νέων προϊόντων, η ΕΤΠ κρίνει ότι η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται από έναν κατάλογο των συγκεκριμένων αυτών προϊόντων, ώστε να αρθεί κάθε αβεβαιότητα ή αμφιβολία για τα επιλέξιμα προϊόντα.

2.10. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την άποψη ότι η επίδραση στις τιμές και τη ζήτηση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών αγαθών υπολογίζεται να είναι περιορισμένη. Όσο περισσότερο μαθαίνουν οι εταιρείες τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να παράγουν προϊόντα που είναι λιγότερο επικίνδυνα και ευκολότερο και λιγότερο δαπανηρό να ανακυκλωθούν, θα αναπτύσσουν ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα εφόσον το κόστος ανακύκλωσης των προϊόντων θα είναι χαμηλότερο. Πάντως, το θέμα του «ποιος θα πληρώνει» αποτελεί το επίκεντρο της ευρύτερης ευθύνης των παραγωγών, εφόσον αποτελεί στην ουσία προέκταση και μηχανισμό της εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει». Η ΕΤΠ εκφράζει τη λύπη της που η Επιτροπή παραλείπει να ρυθμίσει σαφώς το θέμα της οικονομικής ευθύνης για τα μελλοντικά προϊόντα. Γι' αυτό, καλεί εμμόνως την Επιτροπή να επιτρέψει σε κάθε επιχείρηση, παραγωγό, ή εισαγωγέα να αναλάβουν την ευθύνη της ανακύκλωσης των προϊόντων τους τα οποία θα παραδίδονται από ιδιώτες σε σημεία συλλογής που θα οριστούν αφού τεθεί σε ισχύ η οδηγία. Έτσι, θα δοθεί στους παραγωγούς ένα οικονομικό κίνητρο για να αναπτύξουν οικολογικότερα προϊόντα.

2.11. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητεί από την Επιτροπή να ενθαρρύνει την βέλτιστη ανθεκτικότητα των προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τομέα του περιβάλλοντος. Οι συσκευές και τα εξαρτήματά τους θα πρέπει να κατασκευάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής, να μπορούν να αποσυναρμολογούνται εύκολα, να περιέχουν ελάχιστες βλαβερές ύλες, και να μπορούν να ανακυκλώνονται.

2.12. Η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει ότι είναι δύσκολο να πεισθούν οι καταναλωτές να ανακυκλώνουν μικρές συσκευές· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να προτείνει ένα υποχρεωτικό σύστημα παράδοσης για τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

2.13. Η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει τις δυνατότητες για την απασχόληση που παρουσιάζει η πρόταση για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, ιδίως στη βιομηχανία

ανακύκλωσης προϊόντων. Μολονότι οι δυνητικές οικονομικές επιπτώσεις της οδηγίας θα διαφέρουν από τη μία περιφέρεια στην άλλη, εάν ληφθεί η ΕΕ ως σύνολο, οι αρνητικές συνέπειες θα αντισταθμιστούν από την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση που θα δημιουργηθεί σε τομείς που συμμετέχουν στην ελαχιστοποίηση, τη συλλογή, την ανάκτηση, και την ανακύκλωση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Η επιπρόσθετη αυτή απασχόληση θα αποφέρει περαιτέρω οφέλη με την προώθηση της ένταξης των μακροχρόνια ανέργων στο εργατικό δυναμικό και την τόνωση των δραστηριοτήτων στο τομέα της κοινωνικής οικονομίας σε όλα τα κράτη μέλη.

2.14. Η ΕΤΠ τονίζει τη σημασία που έχουν οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης ενημέρωσης για τη συμμετοχή των καταναλωτών στην επίτευξη των στόχων συλλογής και ανάκτησης αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και επικροτεί τη συνεργασία των παραγωγών και των τοπικών αρχών για την υλοποίηση εκστρατειών αυτών.

2.15. Για την προστασία της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ στον τομέα των ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού με τρίτες χώρες, είναι σημαντικό να ασκήσει η ΕΕ την επιρροή της στα παγκόσμια βήματα ώστε να ενθαρρυνθούν άλλοι παραγωγοί, όπως οι παραγωγοί από τις ΗΠΑ και το Τόξο του Ειρηνικού, να ακολουθήσουν το παράδειγμα της ΕΕ που επιδιώκει την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Αυτό είναι σημαντικό όχι μόνο για τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους παραγωγούς, οι οποίοι πρέπει να εφαρμόζονται και στο ηλεκτρονικό εμπόριο, αλλά και για την διασφάλιση της βελτίωσης της ποιότητας του παγκόσμιου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη τις διασυνοριακές επιπτώσεις της ρύπανσης.

2.16. Η ΕΤΠ εκφράζει τις ανησυχίες της για τις διασυνοριακές διακινήσεις επικίνδυνων αποβλήτων. Οι παραγωγοί της ΕΕ δεν θα πρέπει να επιδιώκουν την αποφυγή των ευθυνών τους για τη συλλογή/επεξεργασία/διάθεση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού μέσω της εξαγωγής των αποβλήτων τους σε τρίτες χώρες, όπου οι διατάξεις για την ανάκτηση/διάθεση των αποβλήτων ενδέχεται να μην είναι εξίσου αυστηρές. Επίσης, η ΕΤΠ πιστεύει ότι πρέπει να δοθούν διευκρινίσεις όσον αφορά το θέμα της εξαγωγής ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού καθώς, επίσης, και όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης από τον παραγωγό και τη χώρα υποδοχής των λεπτομερειών όσον αφορά τη συλλογή/επεξεργασία κατά το τέλος της ζωής των προϊόντων.

2.17. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι πρέπει να ληφθεί περισσότερο υπόψη η μεταβολή που θα σημειωθεί μελλοντικά στο παγκόσμιο εμπόριο ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών λόγω του ηλεκτρονικού εμπορίου. Για το λόγο αυτό, η οδηγία πρέπει να περιλαμβάνει διατάξεις μεγάλης εμβέλειας σχετικά με την ευθύνη των παραγωγών και των διανομέων που πωλούν άμεσα τα προϊόντα τους στην ευρωπαϊκή και την εσωτερική αγορά.

2.18. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι δεν πρέπει να επιβληθούν πρόσθετες άδειες και έλεγχοι με υποχρεωτική κοινοποίηση στην Επιτροπή. Οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις στην πρόταση οδηγίας δεν αιτιολογούνται αντικειμενικά και αντίκεινται στην επιδίωξη της διοικητικής απλούστευσης.

2.19. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι οι απαιτήσεις ενημέρωσης και η υποχρέωση υποβολής έκθεσης στην Επιτροπή θα πρέπει να περιοριστούν στα συγκεκριμένα απαραίτητα στοιχεία. Οι απαιτήσεις που προβλέπονται στην πρόταση θα προκαλέσουν περιττές διοικητικές δαπάνες.

2.20. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι στην οδηγία θα πρέπει να διασφαλιστεί και η μελλοντική συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον ανταγωνισμό. Οι παραγωγοί που καταφεύγουν σε υπερβολικές για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους πρέπει να υποχρεωθούν να ακολουθούν διαδικασίες υποβολής προσφορών (ανάθεση ανά παρτίδες), προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον ανταγωνισμό.

3. Παρατηρήσεις σχετικά με την οδηγία για τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών στα είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού

3.1. Η ΕΤΠ επικροτεί την πρωτοβουλία που προβλέπει τη σταδιακή κατάργηση συγκεκριμένων τοξικών ουσιών. Πολλοί κατασκευαστές έχουν ήδη αρχίσει να εφαρμόζουν την πρακτική αυτή, η οποία έχει, κατά τη γνώμη της ΕΤΠ, περιορισμένες επιπτώσεις στο κόστος.

3.2. Για τις επικίνδυνες εκείνες ουσίες που δεν πρέπει να καταργηθούν σταδιακά βάσει της παρούσας πρότασης λόγω έλλειψης υποκατάστατων ουσιών, η ΕΤΠ συνιστά να εξεταστούν περαιτέρω οι δυνητικές επιπτώσεις τους και να προωθηθεί η έρευνα για την εξεύρεση κατάλληλων υποκατάστατων ουσιών. Η ΕΤΠ επικροτεί την ανάληψη περαιτέρω δράσεων για να ενθαρρυνθεί η βιομηχανία να λάβει πιο σοβαρά υπόψη τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων της και να αντιμετωπίσει τα θέματα της ανακύκλωσης και της μείωσης των αποβλήτων από το αρχικό στάδιο σχεδιασμού.

3.3. Η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες συνεχίζεται η διάθεση επικίνδυνων ουσιών και για τις ουσίες εκείνες που θα αποτίθενται, πριν από τη θέση σε ισχύ της παρούσας οδηγίας, σε χώρους υγειονομικής ταφής, οι ύλες αυτές θα πρέπει να διατίθενται μόνο σε χώρους υγειονομικής ταφής υψηλών προδιαγραφών που υπόκεινται στις τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες αναφέρονται στην οδηγία 99/31/ΕΚ.

3.4. Εκτός από τους δυνητικούς κινδύνους ρύπανσης και τα συναφή υγειονομικά προβλήματα που προκύπτουν από τη διάθεση των εν λόγω επικίνδυνων ουσιών, η ΕΤΠ έχει την πεποίθηση ότι θα πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι η ύπαρξη ορισμένων επικίνδυνων

ουσιών εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία των εργαζόμενων σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης και, κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να μειωθούν τα επίπεδα των εν λόγω επικίνδυνων ουσιών. Οι κίνδυνοι για του εργαζόμενους στον τομέα αυτό φαίνεται να καθιστά αναγκαία μια περαιτέρω ανάλυση του θέματος.

3.5. Όσον αφορά τους περιορισμούς για τις ουσίες που αναφέρονται στην οδηγία αυτή, η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα προτεινόμενα υποκατάστατα προϊόντα έχουν εκτιμηθεί πλήρως από άποψης δυνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία ώστε να υφίστανται την κατάλληλη αντιμετώπιση κατά την ανάκτηση/διάθεσή τους.

3.6. Το άρθρο 6 της οδηγίας αυτής επιτρέπει την τροποποίηση του παραρτήματος σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες. Μολονότι η οδηγία αναφέρει ότι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2003 το τμήμα αυτό θα αναθεωρηθεί για να ληφθούν υπόψη τα νέα επιστημονικά στοιχεία, δεν είναι σαφές κατά πόσο υπάρχουν περιθώρια τροποποίησης του καταλόγου των υπό περιορισμό ουσιών σε περίπτωση που προκύψουν έγκυρα επιστημονικά δεδομένα τα οποία δικαιολογούν περαιτέρω περιορισμούς πριν από αυτή την ημερομηνία.. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι, υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξουν τα απαραίτητα επιστημονικά στοιχεία και η κατάλληλη διαβούλευση, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα τροποποίησης του παραρτήματος σε οιοδήποτε στάδιο.

3.7. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι όλες οι οικολογικές και οι οικονομικές πτυχές τόσο των εν λόγω ουσιών όσο και των υποκατάστατών τους, πρέπει να εκτιμηθούν για όλη τη διάρκεια ζωής τους. Ειδικότερα, μια επιστημονική εκτίμηση του κινδύνου πρέπει απαραίτητα να εξετάζει όχι μόνο τις ιδιότητες της ουσίας αλλά και εάν και πώς οι άνθρωποι και το περιβάλλον εκτίθενται στην ουσία και με ποιες επιπτώσεις.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

4.1. Η ΕΤΠ επικροτεί τις προτεινόμενες οδηγίες που απαιτούν από τους κατασκευαστές να βελτιώσουν το σχεδιασμό των προϊόντων τους προκειμένου να αποτραπεί η δημιουργία αποβλήτων και να διευκολυνθεί η ανάκτηση και η διάθεση των αποβλήτων ηλεκτρονικών ειδών. Αυτό πρέπει να επιτευχθεί με τη σταδιακή κατάργηση επικίνδυνων ουσιών καθώς, επίσης, και με την ανάπτυξη αποτελεσματικών συστημάτων συλλογής, επαναχρησιμοποίησης, και ανακύκλωσης. Η ΕΤΠ κρίνει ότι η ευθύνη του παραγωγού είναι απαραίτητο να θεσπισθεί σε κοινοτικό επίπεδο μέσω της οδηγίας..

4.2. Η ΕΤΠ κρίνει ότι η επιτυχής εφαρμογή των προτάσεων αυτών θα εξαρτηθεί από τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών τόσο στον προγραμματισμό όσον και στην εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών για την επίτευξη των στόχων των οδηγιών.

4.3. Η Επιτροπή αναγνωρίζει μεν ότι θα προκύψει ορισμένο οικονομικό κόστος από την επίτευξη των στόχων της οδηγίας, συμπεραίνει όμως ότι, μακροπρόθεσμα, θα αντληθούν οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη καθώς η τεχνολογία θα προσαρμόζεται στις απαιτήσεις για χρησιμοποίηση καθαρότερων μεθόδων παραγωγής.

4.4. Η ΕΤΠ σημειώνει ότι οι προτεινόμενες τιμές-στόχοι θα πρέπει να είναι δυνατό να επιτευχθούν με λογικό κόστος εάν οι

απαιτούμενες σχετικές κατευθυντήριες γραμμές θεσπιστούν στο άμεσο μέλλον και ιδίως η πρόταση οδηγίας για το σχεδιασμό και την κατασκευή ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τις δράσεις των κρατών μελών, ιδίως εκείνων που δεν έχουν προβεί ακόμη σε προετοιμασίες για τη θέσπιση νομοθεσίας σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

4.5. Η Επιτροπή των Περιφερειών πιστεύει ότι η επιστημονική έρευνα για τη διευκόλυνση περαιτέρω περιορισμών στη χρήση επικίνδυνων ουσιών θα πρέπει να ολοκληρωθεί και να ενσωματωθεί στη νομοθεσία όταν θα υπάρχουν έγκυρα επιστημονικά στοιχεία και θα έχουν πραγματοποιηθεί οι απαιτούμενες διαβουλεύσεις με τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Jos CHABERT

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου»

(2001/C 148/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου (COM(2000) 468 τελικό — 2000/0194 (COD))·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 10ης Οκτωβρίου 2000, σύμφωνα με το άρθρο 175, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να ζητήσει για το θέμα αυτό τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 13ης Ιουνίου, που αναθέτει στην επιτροπή 4 — Χωροταξία, Αστικά Θέματα, Περιβάλλον, Ενέργεια, την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 271/2000 rev 1) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή 4 στις 7 Δεκεμβρίου 2000, με εισηγητή τον κ. Roelants du Vivier (B, ELDR)·

κατά την 37η σύνοδο ολομελείας της, της 14ης και 15ης Φεβρουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση.

**Απόψεις και συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών.
'Εγγραφο προβληματισμού για τον περιβαλλοντικό θόρυβο****1. Η άποψη της Επιτροπής των Περιφερειών**

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί την πρόταση οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου. Πρόκειται για αποφασιστικό βήμα προς μια κοινή ευρωπαϊκή πολιτική καταπολέμησης του θορύβου. Μολονότι το νομοθετικό μέσο αυτό δεν επιφέρει λύσεις σε όλα τα προβλήματα, ωστόσο αποτελεί μια πρώτη προσέγγιση των ηχητικών οχλήσεων στο σύνολό τους.

1.2. Η εφαρμογή μιας κοινής πολιτικής των κρατών μελών είναι απαραίτητη προκειμένου να συγκρατηθεί ή να περιοριστεί ο αριθμός των ευρωπαίων πολιτών που πλήττονται από το θόρυβο σε επίπεδα ενοχλητικά ή επικίνδυνα για την υγεία. Ο θόρυβος είναι, πράγματι, η πρώτη όχληση την οποία υφίστανται οι πολίτες τόσο από περιβαλλοντική σκοπιά όσο και από τη σκοπιά της δημόσιας υγείας.

1.3. Η Επιτροπή των Περιφερειών δέχεται με ικανοποίηση την εφαρμογή μιας στρατηγικής καταπολέμησης του θορύβου ανά στάδια λαμβάνοντας, έτσι, υπόψη τις πραγματικότητες των πόλεων και των περιφερειών. Στη χειρότερη περίπτωση, η στρατηγική αυτή ανταποκρίνεται στη διατήρηση της σημερινής κατάστασης για ορισμένες περιοχές και, στην καλύτερη, σε αισθητή βελτίωση της κατάστασης για τις υπόλοιπες.

1.4. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η κατάρτιση ενός ορισμένου αριθμού κοινών δεικτών, οι οποίοι πρέπει στην πράξη να συμφωνούν με τους υφιστάμενους τυποποιημένους δείκτες, αλλά θεωρεί απαραίτητο να καθοριστούν,

κυρίως για τα αεροδρόμια, κοινά όρια παρέμβασης που να αντιστοιχούν σε επίπεδα θορύβου, για την επίπτωση των οποίων στην υγεία να μην χρειάζεται απόδειξη. Επειδή στην προτεινόμενη οδηγία είναι περιορισμένος ο χαρακτήρας των πληροφοριών σε ό,τι αφορά τις σχέσεις Δόσεων και Επιπτώσεων όσον σχετικά με τους κοινούς δείκτες, για τον προσδιορισμό της όχλησης, η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει να πραγματοποιηθούν επιστημονικές μελέτες προκειμένου να υπάρξει εμβάθυνση της προβληματικής αυτής. Με βάση αυτές τις μελέτες καθίσταται δυνατός στη συνέχεια ο προσδιορισμός των κοινών τιμών ή κριτηρίων αναφοράς, καθώς και των οριακών τιμών για την εφαρμογή σχεδίων δράσης. Παράλληλα με τις μελέτες, θα πρέπει βραχυπρόθεσμα να καθιερωθούν οριακές τιμές για την ηχορύπανση, η παραβίαση των οποίων θα πρέπει να συνεπάγεται την υποχρέωση κατάρτισης σχεδίων δράσης.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

2.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει τη λύπη της για την περιορισμένη σημασία που αποδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη συνολική αξιολόγησή της, στο ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές στην εφαρμογή της οδηγίας. Η οδηγία αυτή αναφέρεται σε πεδία αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί στις τοπικές αρχές όπως, π.χ., η πολιτική αστικής και περιφερειακής κινητικότητας, η χωροταξία, και η προστασία της υγείας. Η ΕΤΠ υποδεικνύει να αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μία μέθοδο εργασίας για την εφαρμογή της οδηγίας που θα επιτρέπει την παρέμβαση των παραγόντων που δρουν σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σε ένα πλαίσιο διαλόγου και διαβουλεύσεων.

2.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποδεικνύει την δημιουργία, με πρωτοβουλία της Επιτροπής, δικτύου ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και τεχνογνωσίας, προκειμένου να βοηθηθούν οι περιφέρειες και οι πόλεις στην εφαρμογή της οδηγίας.

2.3. Αναγνωρίζοντας πόσο μεγάλος είναι ο αριθμός των ευρωπαίων πολιτών που πλήττονται από το θόρυβο, η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει την αναγκαιότητα ταχύτερης κατάρτισης μιας κοινής στρατηγικής για την καταπολέμηση του θορύβου λαμβάνοντας, ωστόσο, παράλληλα υπόψη την ποικιλία των περιφερειών. Για το σκοπό αυτό, προτείνει την προσαρμογή του χρονοδιαγράμματος και των προθεσμιών μεταφοράς της οδηγίας, και τη συνακόλουθη προσαρμογή αυτής, χωρίς τροποποίηση των στόχων της: η αποστολή στην Επιτροπή των πληροφοριών σχετικά με τις οριακές τιμές θα πρέπει να μετατεθεί ένα έτος μετά την κατάρτιση των χαρτών θορύβου. Θα πρέπει, πράγματι, να υπογραμμιστεί ότι ο ορισμός των οριακών τιμών μπορεί να έχει σημαντικές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες κυρίως για τις πόλεις και τις περιφέρειες, που ως τώρα δεν είχαν ενεργούς πολιτικές καταπολέμησης του θορύβου.

2.4. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπενθυμίζει ότι το Πράσινο Βιβλίο για την «μελλοντική πολιτική κατά του θορύβου» παρουσίαζε τις κατευθυντήριες τιμές που είναι αναγκαίες για τον προσδιορισμό των οριακών τιμών. Αυτές οι κατευθυντήριες τιμές που δεν αναφέρονται πλέον στο οριστικό κείμενο της οδηγίας, είχαν προσδιοριστεί βάσει επιστημονικών μελετών για την έννοια της όχλησης και είχαν προωθηθεί από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να συμπεριληφθούν εκ νέου στην οδηγία αυτές οι κατευθυντήριες τιμές.

2.5. Η Επιτροπή των Περιφερειών αναγνωρίζει τη σημασία που αποδίδεται από την οδηγία στον ορισμό κοινών δεικτών. Ο τρόπος με τον οποίο μπορούν να υπολογιστούν ή καταμετρηθούν αυτοί οι δείκτες επηρεάζει ευρύτατα τα παραγόμενα αποτελέσματα. Χρειάζεται, συνεπώς, να διευκρινιστεί μια κοινή μεθοδολογία που θα εξασφαλίζει την ποιότητα και την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων που υποβάλλονται σε συντονισμό με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

2.6. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητεί από την Επιτροπή να ορίσει σαφώς την έννοια του αστικού συγκροτήματος. Η οδηγία εφαρμόζεται μόνο στις ζώνες ισχυρής συγκέντρωσης πληθυσμού. Ωστόσο, πολλά άτομα, εκτός αυτού του τύπου περιοχών, ενδέχεται

να υποφέρουν από ηχητικές οχλήσεις. Χρειάζεται, συνεπώς, να προσδιοριστεί η έννοια του οικιστικού συγκροτήματος βάσει των διαστάσεων του δικτύου μεταφορών (έκταση, σπουδαιότητα, κυκλοφορία κ.λπ.), του προορισμού της περιοχής, καθώς και του αριθμού των κατοίκων της.

2.7. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει το εύρος του πεδίου εφαρμογής που προτείνει η Επιτροπή. Οι κοινοί δείκτες πρέπει να εφαρμοστούν στους χάρτες θορύβου, όπως ορίζουν τα άρθρα 5 και 7 της οδηγίας, και όχι στους στρατηγικούς χάρτες θορύβου οι οποίοι παρέχουν εκτίμηση μόνο της κατάστασης σε συγκεκριμένες ζώνες.

2.8. Υπενθυμίζοντας ότι ο θόρυβος αποτελεί την πρώτη όχληση που πλήττει τους ευρωπαίους πολίτες, και ταυτόχρονα αντιπροσωπεύει ένα από τα πεδία στα οποία η Ένωση έχει νομοθετήσει λιγότερο, η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την επιθυμία για ταχεία κατάρτιση των προγραμμάτων δράσης για τη μείωση των ηχητικών οχλήσεων που προβλέπονται από την οδηγία. Υπογραμμίζει την έλλειψη απαιτήσεων εκ μέρους της οδηγίας όσον αφορά το περιεχόμενο και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

2.9. Τα προβλήματα όχλησης που οφείλονται στο θόρυβο των αεροσκαφών πρέπει να εξεταστούν με τελείως ιδιαίτερο τρόπο. Η Επιτροπή των Περιφερειών αναγνωρίζει ότι ο ορισμός που δίνεται στην οδηγία για τα αεροδρόμια περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό αεροδρομίων και δεν περιορίζεται, πράγματι, στην εξέταση των μεγάλων μόνο αεροδρομίων. Θα πρέπει, ωστόσο, να υπογραμμιστεί η ιδιαιτερότητα των ηχητικών οχλήσεων που συνδέονται με το θόρυβο των αεροσκαφών και να προστεθεί γι' αυτό τον τύπο μεταφοράς ένας ειδικός δείκτης. Επιπλέον, η μέθοδος αξιολόγησης που θεσπίζεται από την οδηγία θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο λεπτομερούς επαλήθευσης.

2.10. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η οδηγία θεωρεί την ενημέρωση του πολίτη ιδιαίτερα σημαντική. Υπογραμμίζει, όμως, τη σπουδαιότητα που έχει να μη περιοριστεί η πληροφόρηση αυτή μόνο στη διάδοση των χαρτών θορύβου.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Jos CHABERT

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση»

(2001/C 148/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση (COM(2000) 402 τελικό — 2000/0169 (COD))·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 2000, σύμφωνα με το άρθρο 175, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για το θέμα αυτό·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της στις 13 Ιουνίου, με την οποία ανατίθεται στην επιτροπή 4 — Χωροταξία, Αστικά Θέματα, Ενέργεια και Περιβάλλον, η κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 273/2000 rev. 1) που υιοθέτησε η επιτροπή 4 στις 7 Δεκεμβρίου 2000, με βάση εισηγητική έκθεση της κ. Margaret Eaton (UK, EPP)·

υιοθέτησε κατά την 37η σύνοδο ολομελείας της της 14ης και 15ης Φεβρουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Απόψεις και συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**Γενικές παρατηρήσεις σχετικά με το πεδίο αναφοράς της προτεινόμενης οδηγίας:**

Η προτεινόμενη οδηγία αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι πληροφορίες για το περιβάλλον παρέχονται στο κοινό από τις εθνικές, τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές. Ωστόσο, στο στάδιο αυτό της προετοιμασίας της γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών, πρέπει να διασαφηνιστούν δύο ερωτήματα:

— Ποιος είναι ο μηχανισμός για την υιοθέτηση της σύμβασης του Aarhus από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα άλλα ευρωπαϊκά όργανα;

Το άρθρο 1 αναφέρει ότι «Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι να διασφαλιστεί η συστηματική διάθεση και δημοσιοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών στο κοινό ...». Ο ορισμός της έννοιας «αιτών» αφορά «οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ζητεί περιβαλλοντικές πληροφορίες». Συνεπώς, ο όρος «αιτών» θεωρείται ότι αφορά επίσης τις ίδιες τις δημόσιες αρχές. Σημειωτέον, ότι λόγω του ηγετικού τους ρόλου, ορισμένες δημόσιες αρχές θα απαιτούν οι ίδιες περιβαλλοντικές πληροφορίες από άλλους οργανισμούς. Οι πληροφορίες αυτές θα χρησιμοποιούνται, φυσικά, στη συνέχεια για την ενημέρωση του κοινού. Για παράδειγμα, είναι σημαντικό να μπορούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να συλλέγουν πληροφορίες από άλλες δημόσιες αρχές ώστε να υποβοηθείται η εθνική κυβέρνηση στην επίτευξη των στόχων που αφορούν την προστασία του κλίματος. (Αυτό αφορά τις απόψεις που διατυπώνονται όσον αφορά τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών εμπορικού χαρακτήρα για τον οποίο γίνεται λόγος στο σημείο 9). Συνεπώς, προτείνεται να επεκταθεί ο ορισμός με την προσθήκη των λέξεων «συμπεριλαμβανόμενων των ιδίων των δημόσιων αρχών».

1. Η πρόταση οδηγίας για τη δωρεάν πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση

Η πρόταση συμβάλλει στο στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης με τη βελτίωση των δικαιωμάτων πρόσβασης του κοινού στην περιβαλλοντική πληροφόρηση. Θα καταστήσει δυνατό στο κοινό τη βελτίωση των δυνατοτήτων συμμετοχής του στη διαδικασία λήψης αποφάσεων που έχουν σχέση με το περιβάλλον. Αυτό θα οδηγήσει σε καλύτερη ποιότητα της ζωής για την σημερινή και τις μελλοντικές γενεές. Οι αρχές αυτές επικροτούνται ένθερμα.

2. 'Ογδοη αιτιολογική σκέψη — Ποιος έχει δικαίωμα πρόσβασης στις περιβαλλοντικές πληροφορίες;

Η ΕΤΠ προτρέπει την Επιτροπή να επεκτείνει το δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες για το περιβάλλον, ώστε να συμπεριληφθεί οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, και να διαγραφεί έτσι η διευκρίνιση «στην Κοινότητα»

3. 'Αρθρο 2, παράγραφος 1, — Επέκταση του ορισμού «περιβαλλοντική πληροφορία»

Συνιστάται να διασαφηνιστεί στον ορισμό η έννοια του όρου «ακουστική» πληροφορία. Εάν ο όρος αυτός αφορά μόνον τις ηχογραφημένες πληροφορίες, τότε πρόκειται για πληροφορίες που είναι παρόμοιες με τις γραπτές ή τις ηλεκτρονικές. Ωστόσο, εάν αφορά και τις πληροφορίες «από στόμα σε στόμα», που είναι δύσκολο να εξακριβωθούν, θα μπορούσαν να προκύψουν παρερμηνείες. Η περίπτωση αυτή ενδέχεται να προκαλέσει δυσκολίες. Όσον αφορά τα υπόλοιπα είδη πληροφοριών, μολονότι αυτές καλύπτονται κατά πάσα πιθανότητα από την οδηγία του 1990, θα ήταν ευπρόσδεκτη η περαιτέρω διασαφήνισή τους.

4. 'Άρθρο 2, παράγραφος 2 — Ορισμός της έννοιας «δημόσια αρχή»

Ο προτεινόμενος ορισμός προχωρά πέραν εκείνων της οδηγίας του 1990 και της σύμβασης του Aarhus. Θα καλύπτει τους οργανισμούς εκείνους που δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα, αλλά παρέχουν υπηρεσίες όπως αέριο, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό ή μεταφορές. Ο ορισμός αφορά, επίσης, τους οργανισμούς που ασκούν λειτουργίες, είτε άμεσα είτε έμμεσα, για λογαριασμό δημόσιας αρχής. Αφορά τους αναδόχους ή τους οργανισμούς που διαχειρίζονται τα αρχεία πληροφοριών ή τις βάσεις δεδομένων για λογαριασμό της δημόσιας αρχής. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δράσεων των εν λόγω οργανισμών είναι προφανώς σημαντικές. Συνεπώς, είναι ευπρόσδεκτη η επέκταση αυτή του ορισμού.

5. 'Άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο α) — Προθεσμίες απάντησης

Η μείωση της προθεσμίας από δύο μήνες σε ένα είναι ευπρόσδεκτη. Ωστόσο, η ΕΤΠ απευθύνει έκκληση για ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι σε περίπτωση που η αίτηση δεν υποβληθεί αμέσως στην αρμόδια αρχή, η προθεσμία θα ισχύει από τη στιγμή που η αίτηση διαβιβαστεί στην αρμόδια αρχή. Η ΕΤΠ προτείνει, επίσης, όλες οι αιτήσεις να υποβάλλονται γραπτώς.

6. 'Άρθρο 3, παράγραφος 3, — Αιτήσεις για συγκεκριμένο λόγο

Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί τη διάταξη αυτή. Θεωρείται σκόπιμο να κοινοποιούνται στη δημόσια αρχή λεπτομέρειες σχετικά με οποιεσδήποτε διαδικασίες και προθεσμίες που είναι σημαντικές όσον αφορά τη χρήση που προορίζεται να γίνει στις περιβαλλοντικές πληροφορίες.

7. 'Άρθρο 3, παράγραφος 4 — Καταβολή εύλογων προσπαθειών για την παροχή πληροφοριών υπό συγκεκριμένη μορφή ή μορφότυπο

Δεν είναι σαφές ποιες θα είναι οι επιπτώσεις της προσθήκης της απαίτησης αυτής στην πρόταση· ωστόσο, η εξέταση της σκοπιμότητας θα πρέπει να διευκολύνει την κατάσταση.

8. 'Άρθρο 3, παράγραφος 5 — Πρακτικές λεπτομέρειες βάσει των οποίων διατίθενται αποτελεσματικά οι περιβαλλοντικές πληροφορίες

Η ΕΤΠ ζητεί να επιβληθεί στα κράτη μέλη η υποχρέωση δημιουργίας ενός συστήματος βάσει του οποίου οι δημόσιες αρχές θα δημοσιεύουν κατάλογο/πρωτόκολλο των περιβαλλοντικών πληροφοριών που διαθέτουν οι αρχές.

9. 'Άρθρο 4, παράγραφος 1 — Κριτήρια για τη διαβίβαση και την απορριψη αιτήσεων

Εν προκειμένω αντιμετωπίζεται η αδυναμία της οδηγίας του 1990 για τις περιπτώσεις στις οποίες απορρίφθηκε η παροχή πληροφοριών επειδή οι αιτήσεις υποβλήθηκαν λόγω απροσεξίας σε αναρμόδια αρχή. Βάσει της πρότασης, οι δημόσιες αρχές είναι υποχρεωμένες να διαβιβάζουν την αίτηση σε μια άλλη αρμοδιότερη υπηρεσία ή αρχή σε περίπτωση που δεν κατέχουν οι ίδιες τις πληροφορίες. Ωστόσο, η Σύμβαση του Aarhus προτείνει μια δεύτερη εναλλακτική λύση που είναι η απάντηση στον αιτούντα και η ενημέρωσή του όσον αφορά την αρχή που πιστεύεται ότι διαθέτει τις πληροφορίες. Η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει ότι αξίζει να διατηρηθούν και οι δύο αυτές εναλλακτικές λύσεις. Η ΕΤΠ αντιτίθεται με τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β) που επιτρέπει στις δημόσιες αρχές να απορρίπτουν αιτήσεις οι οποίες διατυπώνονται με πολύ γενικό τρόπο. Τουναντίον οι δημόσιες αρχές πρέπει να υποχρεώνονται να συμβουλευθούν τον αιτούντα για το πώς πρέπει να διατυπώνεται η αίτηση για την απόκτηση των απαιτούμενων εγγράφων.

10. 'Άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ) — αίτηση για έγγραφα που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι εσωτερικές επικοινωνίες

Προτείνεται να διασαφηνιστεί περαιτέρω η έννοια του όρου «έγγραφα που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί». Εάν οι πληροφορίες που περιέχονται σε έγγραφα είναι σαφείς και δεν επιδέχονται παρερμηνείες, τότε θα πρέπει να παρέχονται κατόπιν αιτήσεως. Η τρέχουσα πρακτική είναι να μην υπάρχει πρόσβαση σε σχέδια εγγράφων εργασίας, όπως πρακτικά συνεδριάσεων, συνεντεύξεις κ.λπ. Ωστόσο, εάν τα έγγραφα εργασίας είναι αποθηκευμένα για μεγάλο χρονικό διάστημα, τότε μπορεί να είναι δυνατή η πρόσβαση σ' αυτά. Εάν τα εν λόγω δεδομένα χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση ενός επίσημου εγγράφου (μετά την οποία ενδέχεται να εξαλειφθούν), τότε θα πρέπει να υπάρχει πρόσβαση στο επίσημο έγγραφο και όχι στα έγγραφα εργασίας.

11. 'Άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο δ) — Εκπομπές και εμπιστευτικός χαρακτήρας των πληροφοριών εμπορικού χαρακτήρα

Η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά να μην ισχύει ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των πληροφοριών εμπορικού χαρακτήρα σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πληροφορίες για τις εκπομπές, που έχουν σημασία για την προστασία του περιβάλλοντος θα πρέπει να αποκαλύπτονται.

12. 'Άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο στ) — Εξαίρεση από την παροχή προσωπικών δεδομένων

Η πρόταση αυτή επικροτείται. Γίνεται συσχετισμός μεταξύ της παροχής περιβαλλοντικών πληροφοριών και του καθεστώτος που αφορά την προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

13. Άρθρο 5 — Τέλη

Όταν επιβάλλονται τέλη, η πρόταση θα πρέπει να προβλέπει ότι η παροχή πληροφοριών θα εξαρτάται από την πληρωμή. Είναι κοινή πρακτική να εξαρτάται η παροχή πληροφοριών από την πληρωμή, η δε σύμβαση το προβλέπει σαφώς. Υποτίθεται ότι η αρχή που εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή είναι να δίδεται απάντηση σε αιτήσεις το συντομότερο δυνατό, αλλά αυτό μπορεί να προκαλέσει προβλήματα για την ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών. Εάν το κόστος για την κίνηση διαδικασίας ανάκτησης των οφειλόμενων ποσών είναι υπερβολικά υψηλό, υπάρχει το ενδεχόμενο να απολέσουν οι δημόσιες αρχές μια σημαντική πηγή εσόδων.

14. Άρθρο 5, παράγραφος 3 — Δωρεάν πρόσβαση σε δημόσια αρχεία ή καταλόγους

Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί το άρθρο αυτό.

15. Άρθρο 6 — Πρόσβαση στη δικαιοσύνη

Η ΕΤΠ τονίζει τη σημασία που έχει η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη (έγκαιρη, διαφανής, οικονομικά εφικτή και ευρεία) η οποία θα πρέπει, όσον αφορά τις πρακτικές ρυθμίσεις της, να βασίζεται στο εθνικό δίκαιο. Η διαδικασία δεν πρέπει να συνεπάγεται τόσο υψηλό κόστος που να μην είναι δυνατή η ουσιαστική χρήση του δικαιώματος έφεσης.

16. Άρθρο 7, παράγραφος 1 — Δημοσιοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών

Η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει ότι η διατύπωση του άρθρου αυτού δεν είναι κατάλληλη και προτείνει να αποκλειστούν από την πρόταση τόσο οι πληροφορίες αρχείων όσο και τα δεδομένα από τον έλεγχο δραστηριοτήτων. Το κόστος διάθεσης πληροφοριών αρχείων ενδέχεται να υπερβαίνει τα οφέλη, ενώ τα δεδομένα ελέγχων που δεν έχουν ερμηνευθεί, ενδέχεται να παρανοηθούν ή να παρερμηνευθούν.

17. Άρθρο 7, παράγραφος 2 — Δημοσίευση εκθέσεων για την κατάσταση του περιβάλλοντος

Η περαιτέρω αυτή πίεση για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος επικροτείται. Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναγνωρισθεί ότι οι εν λόγω εκθέσεις δεν πρέπει να αποτελούν «μεμονωμένα» έγγραφα. Όλα τα σχετικά περιβαλλοντικά δεδομένα μπορεί να δημοσιεύονται σε έκδοση η οποία αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη ή την ευημερία.

18. Άρθρο 7, παράγραφος 3 — Διάθεση πληροφοριών σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης

Η Επιτροπή των Περιφερειών αναγνωρίζει ότι με το εν λόγω άρθρο επισημοποιείται η τρέχουσα ορθή πρακτική και επικροτεί το μέτρο αυτό.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Jos CHABERT

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η σημασία των πιστωτικών ιδρυμάτων δημοσίου δικαίου για την ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών, των πόλεων και των δήμων της Ευρώπης»

(2001/C 148/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος στον τραπεζικό τομέα (που υιοθετήθηκε στις 17 Ιουνίου 1998)·

έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 5, 16, 86, 87, 158 και 295 της Συνθήκης ΕΚ στην έκδοση της 2ας Οκτωβρίου 1997·

έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο (19) για την οικονομική και κοινωνική συνοχή καθώς και το πρωτόκολλο (21) για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

έχοντας υπόψη τη δήλωση που ενέκρινε η Διακυβερνητική Διάσκεψη του Άμστερνταμ, το 1997, σχετικά με τα πιστωτικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου στη Γερμανία (αριθ. 37) καθώς και τη δήλωση της Αυστρίας και του Λουξεμβούργου για τα πιστωτικά ιδρύματα (αριθ. 1) η οποία ελήφθη υπόψη από τη Διακυβερνητική Διάσκεψη στο Άμστερνταμ το 1997·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής για τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας στην Ευρώπη (COM(2000) 580 τελικό)·

έχοντας υπόψη το έγγραφο της Επιτροπής Καταναλωτών σχετικά με την έννοια της καθολικής υπηρεσίας στην περίπτωση των υπηρεσιών κοινής ωφελείας (που υιοθετήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1999)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για μέτρα χρηματοδοτικής στήριξης υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καινοτομίας που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης — Πρωτοβουλία για την ανάπτυξη και την απασχόληση» της 13ης και 14ης Μαΐου 1998· CdR 46/98 fin ⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για την «Έκθεση της ομάδας δράσης για την απλοποίηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (BEST)» και για την ανακοίνωση της Επιτροπής «Προαγωγή της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας και της ανταγωνιστικότητας — Η απάντηση της Επιτροπής στην έκθεση της ομάδας δράσης BEST και στις συστάσεις της» της 2ας και 3ης Ιουνίου 1999· CdR 387/99 fin ⁽²⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων ενόψει της παγκοσμιοποίησης — Πώς να την ενισχύσουμε» της 17ης και 18ης Νοεμβρίου 1999· CdR 134/99 fin ⁽³⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για την «Πρόταση κατευθυντήριων γραμμών για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών για το 2000» της 17ης και 18ης Νοεμβρίου 1999· CdR 360/99 fin ⁽⁴⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση «Προς μια πραγματική προσέγγιση της επικουρικότητας! Έκκληση της Επιτροπής των Περιφερειών» της 10ης και 11ης Μαρτίου 1999· CdR 302/98 fin ⁽⁵⁾·

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Προεδρείο της στις 11 Απριλίου 2000, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 5 της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, να εκπονήσει γνωμοδότηση για το θέμα αυτό και να αναθέσει στην επιτροπή 1 «περιφερειακή πολιτική, διαρθρωτικά ταμεία, οικονομική και κοινωνική συνοχή, διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία» την κατάρτιση της γνωμοδότησης αυτής, στα πλαίσια της οποίας προβλέπεται και η συμβολή της επιτροπής 6 «Απασχόληση, οικονομική πολιτική, εσωτερική αγορά, βιομηχανία, ΜΜΕ»·

⁽¹⁾ EE C 251 της 10.8.1998, σ. 41.

⁽²⁾ EE C 293 της 13.10.1999, σ. 48.

⁽³⁾ EE C 57 της 29.2.2000, σ. 23.

⁽⁴⁾ EE C 57 της 29.2.2000, σ. 17.

⁽⁵⁾ EE C 198 της 14.7.1999, σ. 73.

έχοντας υπόψη το σχέδιο συμπληρωματικής γνωμοδότησης (CdR 53/2000 rev. 1) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή 6 στις 30.6.2000 με εισηγήτρια την κα Coleman (UK, ELDR)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης που υιοθετήθηκε από την επιτροπή 1 στις 14 Σεπτεμβρίου 2000 (CdR 180/2000 rev. 1), εισηγητής ο κ. Mernizka (D, PSE)·

εκτιμώντας ότι με την πρόοδο της παγκοσμιοποίησης αυξάνει διαρκώς η σημασία του ρόλου που καλούνται να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές όσον αφορά την πολιτική για την εγκατάσταση επιχειρήσεων, την ανάπτυξη και την απασχόληση·

εκτιμώντας ότι σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας (άρθρο 5, παράγραφος 2) η διατήρηση της πολυμέρειας στην Ευρώπη αποτελεί σημαντικό στόχο όλων των κοινοτικών πολιτικών·

εκτιμώντας ότι οι αποκεντρωμένες διαρθρώσεις αναζωογονούν την ιδέα μια Ευρώπης των Περιφερειών και της επικουρικότητας·

εκτιμώντας ότι οι υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος είναι απολύτως απαραίτητες για την οικονομία και την κοινωνία, καθώς και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 16, έχουν ιδιαίτερη σημασία και διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο για την προαγωγή της κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

εκτιμώντας ότι ο χαρακτηρισμός υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος ως υπηρεσίες κοινής ωφελείας είναι αποκλειστική υπόθεση των κρατών μελών·

εκτιμώντας ότι ενόψει των γενικών αναπτυξιακών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να χρησιμοποιηθούν όλα τα θεμιτά μέσα για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής (άρθρο 2 ΣΕΚ) και την υποστήριξη των μειονεκτικών και αγροτικών περιοχών (άρθρο 158 ΣΕΚ) — και κατ' επέκταση για την ανάπτυξη όλων των περιφερειών της Κοινότητας·

εκτιμώντας ότι στα πλαίσια αυτά η εξασφάλιση και η περαιτέρω ανάπτυξη των υποδομών έχει καθοριστική σημασία·

εκτιμώντας ότι οι χρηματοδοτικές υπηρεσίες (ιδιαίτως η καθολική πρόσβαση στη διαχείριση λογαριασμών) διαδραματίζει ένα ολόένα και πιο σημαντικό ρόλο για τη συμμετοχή των καταναλωτών στην οικονομική ζωή·

εκτιμώντας ότι οι υπηρεσίες αυτές εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και ότι πρέπει να εξασφαλιστεί η πρόσβαση όλων των ομάδων του πληθυσμού σε παρόμοιες πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υψηλής ποιότητας·

εκτιμώντας ότι η αγορά δεν εξασφαλίζει πάντοτε την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών·

εκτιμώντας ότι είναι απαραίτητα εθνικά μέτρα για να εξασφαλίζεται η συνέχεια της παροχής κοινωφελών υπηρεσιών και να εμποδίζουν το ενδεχόμενο κοινωνικών και οικονομικών αποκλεισμών ορισμένων κοινωνικών ομάδων — ιδιαιτέρως των ασθενέστερων·

εκτιμώντας ότι η προστασία των καταναλωτών πρέπει να είναι μία από τις απαραίτητες επιταγές που πρέπει να εκπληρώσει η Κοινότητα προκειμένου να υλοποιηθεί η Ευρώπη των πολιτών·

εκτιμώντας ότι η παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα έχει ζωτική σημασία για όλες τις πληθυσμιακές ομάδες — και ιδιαιτέρως για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις — και ότι πρέπει να είναι εξασφαλισμένη και στο μέλλον·

εκτιμώντας ότι η πολυμέρεια και ο ανταγωνισμός στον τραπεζικό τομέα — μια παράλληλη ύπαρξη δημόσιων πιστωτικών, συνεταιριστικών και ιδιωτικών τραπεζών — εγγυώνται την ύπαρξη ενός σταθερού και φιλικού προς τους καταναλωτές χρηματοπιστωτικού συστήματος·

εκτιμώντας ότι ο επιχειρηματικός στόχος των πιστωτικών ιδρυμάτων δημοσίου δικαίου δεν είναι κατά προτεραιότητα το κέρδος αλλά η εκπλήρωση κοινωφελών καθηκόντων·

εκτιμώντας ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου υποστηρίζουν τα κρατίδια και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στις αναδιαρθρώσεις που προωθούν και την ενεργό προσέλκυση επιχειρήσεων στην περιοχή τους·

εκτιμώντας ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου εξασφαλίζουν την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στις απομακρυσμένες και υπεραπομακρυσμένες περιοχές και περιφέρειες της Ευρώπης·

εκτιμώντας ότι οι επιχειρήσεις δημοσίου δικαίου και οι επιχειρήσεις στις οποίες έχουν εκχωρηθεί ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα σύμφωνα με το άρθρο 86, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 86, παράγραφος 2 της ΣΕΚ, συμβάλλουν σημαντικά στην προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και στην ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της Ευρώπης·

υιοθέτησε κατά την 37η σύνοδο ολομέλειας που πραγματοποιήσε στις 14 και 15 Φεβρουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. Τονίζει ότι η ύπαρξη περιφερειών που ευημερούν και έχουν ίσες ευκαιρίες διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο για την προαγωγή της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα,

2. υπογραμμίζει ότι η ύπαρξη ενός σταθερού και λειτουργικού τραπεζικού συστήματος έχει εξαιρετική σημασία για την ισόρροπη και υγιή ανάπτυξη των περιφερειών, των πόλεων και των κοινοτήτων,

3. διαπιστώνει ότι η ολοκληρωμένη και καθολική προσφορά ποιοτικών χρηματοπιστωτικών προϊόντων με ευνοϊκούς όρους καθώς και υπηρεσιών, στα πλαίσια της προστασίας των καταναλωτών, και γενικότερα η προσφορά υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος σε όλα τα στρώματα του πληθυσμού είναι απολύτως απαραίτητη,

4. τονίζει την αρχή της διαφάνειας της αγοράς και το δικαίωμα αληθούς, αποτελεσματικής και επαρκούς ενημέρωσης του καταναλωτή σχετικά με τις συνθήκες των συναλλαγών και τα χαρακτηριστικά των αγαθών και των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών,

5. υπογραμμίζει ότι η παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αποκτά ουσιαστική σημασία για τη συμμετοχή των πολιτών στην οικονομία και ότι, για το λόγο αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει, στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, να εξασφαλίσουν, σύμφωνα με τις προτάσεις της επιτροπής καταναλωτών, την πρόσβαση όλων των ομάδων του πληθυσμού στις εν λόγω υπηρεσίες και μάλιστα με ευνοϊκούς όρους (αρχή της ισότητας πρόσβασης),

6. αναγνωρίζει ότι η ύπαρξη ενός χρηματοπιστωτικού συστήματος το οποίο είναι κατά μεγάλο μέρος προσανατολισμένο στη μεγιστοποίηση του κέρδους μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την ανεπαρκή πρόσβαση των οικονομικά ασθενέστερων πληθυσμιακών ομάδων, πόλεων, δήμων και περιφερειών καθώς και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων — ιδιαιτέρως σε περιοχές που παρουσιάζουν διαρθρωτικές αδυναμίες — στις εν λόγω υπηρεσίες,

7. τάσσεται υπέρ της εφαρμογής δημόσιων διατάξεων που θα βελτιώσουν τις συνθήκες πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση που παρέχεται από το τραπεζικό σύστημα και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αντισταθμίζοντας τη δυσμενή μεταχείριση που υφίστανται ως προς την πρόσβαση αυτή στις συνθήκες της αγοράς,

8. είναι της άποψης ότι παρόμοιες εξελίξεις είναι αντίθετες προς τους κοινωφελείς στόχους και την επιταγή της ισόρροπης ανάπτυξης που περιλαμβάνεται στη Συνθήκη για την ΕΚ,

9. καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει εμπεριστατωμένη έκθεση για την κατάσταση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα στα σημερινά και στα υποψήφια κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να λάβει ιδιαιτέρως υπόψη τους δημοτικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους καταναλωτές και να αναλύσει τις επιδράσεις και τις δυνατότητες των νέων μέσων για την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών,

10. υπογραμμίζει ότι, ιδιαιτέρως σε απομακρυσμένες ή υπεραπομακρυσμένες περιοχές, σε περιφέρειες και σε αστικά κέντρα με χαμηλό ποσοστό ευημερίας καθώς και σε διαρθρωτικά αδύναμες περιοχές, η επάρκεια των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών μπορεί να εξασφαλισθεί μόνο με την παροχή κρατικών ενισχύσεων ή με ιδιαίτερες πρωτοβουλίες,

11. είναι της άποψης ότι η Συνθήκη πρέπει να αφήνει περισσότερα περιθώρια για τη θέσπιση δημόσιων μέτρων τα οποία είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, σε περίπτωση που η αγορά δυσκολεύεται να προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες,

12. είναι της άποψης ότι μια δημόσια παρέμβαση για την αντιμετώπιση παρόμοιων εξελίξεων δεν θα πρέπει να οδηγήσει στην υπερβολική ρύθμιση του ιδιωτικού τραπεζικού τομέα,

13. υπογραμμίζει ότι στην εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να επικρατεί ένας υγιής ανταγωνισμός ο οποίος ωφελεί τους πολίτες, και ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν πολιτικά μέτρα για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών,

14. επιδοκιμάζει, συνεπώς, την πολυμέλεια στην Ευρώπη με στόχο την αντιμετώπιση αρνητικών εξελίξεων στην τραπεζική αγορά,

15. επιδοκιμάζει, επίσης, μια επιχειρηματική πολυμέλεια βάσει της οποίας τα ιδιωτικά και δημόσια πιστωτικά ιδρύματα που έχουν τη μορφή διαφορετικών νομικών προσώπων και διάφορους στόχους συνυπάρχουν ισότιμα και ανταγωνίζονται οι μεν τις δε, δεδομένου ότι η κατάσταση αυτή προάγει τον υγιή, όσον αφορά την προσφορά χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών προκειμένου να είναι επιτυχείς οι επιχειρήσεις αυτές,

16. τονίζει ότι οι δημόσιες ενισχύσεις πρέπει να συνεχίσουν να αποτελούν την εξαίρεση και ουδέποτε επιτρέπεται να καταπνίξουν τον υγιή ανταγωνισμό που αποτελεί πλεονέκτημα για τους πολίτες. Υποστηρίζει, συνεπώς, τις προσπάθειες της Επιτροπής να τις περιορίσει, όπως αναφέρεται στην 29η έκθεση για τις κρατικές ενισχύσεις, ωστόσο, αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να δείξει ευελιξία όσον αφορά τις ενισχύσεις που δικαιολογούνται από οικονομική και κοινωνική σκοπιά,

17. υπογραμμίζει ότι μπορούν μεν να χορηγούνται κρατικές ενισχύσεις για τη διασφάλιση της παροχής καθολικών υπηρεσιών, αλλά τούτο δεν πρέπει να αποβαίνει έμμεσα προς όφελος άλλων εμπορικών δραστηριοτήτων,

18. διαπιστώνει ότι σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν πιστωτικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου στα οποία το κράτος έχει αναθέσει σημαντικές αποστολές στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος για την υποστήριξη και την προαγωγή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των καταναλωτών, των περιφερειών, των πόλεων και των δήμων,

19. τονίζει ότι οι δημόσιες ευθύνες όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών και από πιστωτικά ιδρύματα, ιδιαιτέρως δημοσίου δικαίου, μπορούν να τηρηθούν,

20. διαπιστώνει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου συμβάλλουν σημαντικά στην παροχή και την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε όλες τις περιφέρειες, για τους δημοτικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και όλες τις πληθυσμιακές ομάδες,

21. αναγνωρίζει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου, με βάση τον κοινωφελή χαρακτήρα και τον περιφερειακό προσανατολισμό τους, συμβάλλουν σημαντικά στην ισορροπη ανάπτυξη των περιφερειών, την προαγωγή μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και άλλων σημαντικών τομέων καθώς και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών,

22. επιδοκιμάζει την ύπαρξη παρόμοιων ιδρυμάτων, δεδομένου ότι αυτά αναλαμβάνουν σημαντικά καθήκοντα στα πλαίσια της προστασίας των καταναλωτών αλλά και της περιφερειακής ανάπτυξης, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στην καλύτερη αποδοχή της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Jos CHABERT

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: Επισκόπηση 2000 της Στρατηγικής για την ενιαία αγορά»

(2001/C 148/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα την επισκόπηση 2000 της στρατηγικής για την ενιαία αγορά· (COM(2000) 257 τελικό)·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ της 3ης Μαΐου 2000 να ζητήσει, με βάση το άρθρο 265 της Συνθήκης για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό·

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε ο Πρόεδρος της στις 30 Μαΐου 2000 να καταρτισθεί γνωμοδότηση για το θέμα αυτό και να ανατεθεί στην επιτροπή 6 «Απασχόληση, οικονομική πολιτική, ενιαία αγορά, βιομηχανία και ΜΜΕ» η προετοιμασία των σχετικών εργασιών·

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Η στρατηγική για την ενιαία αγορά της Ευρώπης» (COM(1999) 464 τελικό)·

έχοντας υπόψη το Πράσινο Βιβλίο της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με τίτλο «Προς ένα δίκαιο και αποτελεσματικό καθορισμό των τιμών στις μεταφορές — πολιτικές επιλογές για την εσωτερική των εσωτερικών στοιχείων κόστους των μεταφορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(1995) 691 τελικό)·

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με τίτλο: «Οι δημόσιες συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(1998) 143 τελικό)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης ΕΤΠ 311/2000 rev. 2 που υιοθέτησε ομόφωνα η επιτροπή 6 στις 4 Δεκεμβρίου 2000 (εισηγητής: ο κ. Bocklet, Γ-ΕΛΚ)·

υιοθέτησε κατά τη σύνοδο ολομέλειας της 14ης και 15ης Φεβρουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι η ενιαία αγορά συνιστά τον πυρήνα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η απρόσκοπτη λειτουργία της αποτελεί βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση σημαντικών πολιτικών στόχων τόσο της ΕΕ όσο και των επιμέρους κρατών μελών. Σκοπός της στρατηγικής της ενιαίας αγοράς είναι αφενός η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των μακροπρόθεσμων στόχων της ΕΕ και των συγκεκριμένων μέτρων για την υλοποίησή τους και αφετέρου η προβολή μιας σαφούς εικόνας των τομέων που χρειάζονται βελτίωση. Σύμφωνα με την ΕΤΠ, η στρατηγική αυτή αποτελεί κατάλληλη βάση για τη χάραξη της κοινοτικής πολιτικής για την επόμενη πενταετία. Συνεπώς, η ΕΤΠ επιδοκιμάζει γενικώς την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο: «Η στρατηγική για την ευρωπαϊκή ενιαία αγορά» και την ανακοίνωση με τίτλο «Επισκόπηση 2000 της στρατηγικής για την ενιαία αγορά».

2. Η ΕΤΠ συμφωνεί με τον ορισμό της ενιαίας αγοράς ως ακρογωνιαίο λίθο της οικονομικής ολοκλήρωσης της Ευρώπης και τονίζει συγχρόνως ότι η ταυτόχρονη εναρμόνιση των περιφερειακών πολιτικών με στόχο την μείωση των αναπτυξιακών διαφορών μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης δίνει υπόσταση και καθιστά αποτελεσματικότερες τις στρατηγικές για την ενοποίηση και ελευθέρωση της ενιαίας αγοράς. Ιδιαίτερα, σε ό,τι αφορά την διεύρυνση της ΕΕ, πρέπει να δοθεί προσοχή και στις περιφέρειες που συνορεύουν με τα κράτη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Οι διασυννοριακές συνεργασίες πόλεων και περιφερειών πρέπει να ενισχυθούν και να προωθηθεί η παροχή ειδικών

ενισχύσεων για την πραγματοποίηση διαρθρωτικών αναπροσαρμογών και στις δύο πλευρές αυτών των συνόρων.

3. Κρίνει ότι καταρχήν είναι θετικό το γεγονός ότι γίνεται διάκριση μεταξύ στρατηγικών και λειτουργικών στόχων αφενός και συγκεκριμένων στοχοθετημένων δράσεων αφετέρου, διότι η διάκριση αυτή θα συμβάλει στην επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας στην πολιτική για την ενιαία αγορά. Η προβλεπόμενη τακτική επανεξέταση των μέτρων ως προς την αποτελεσματικότητά τους για την επίτευξη των στόχων και η καθιέρωση ενός ετήσιου κύκλου επισκόπησης ευνοεί την υλοποίηση των στόχων και διευκολύνει την έγκαιρη προσαρμογή τους. Κατά τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας όσον αφορά την ενσωμάτωση των κοινοτικών οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, θα πρέπει ωστόσο να ληφθεί μέριμνα ώστε να μην περιορισθεί μεταγενέστερα η διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών.

4. Συμφωνεί με την ενεργό προσέγγιση που επέλεξε η Επιτροπή με στόχο να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα και την ελαστικότητα των αγορών. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει απόλυτα την ενίσχυση της ενιαίας συνοχής της ενιαίας αγοράς, την εφαρμογή των αρχών της στα πλαίσια διεθνών εμπορικών συμφωνιών καθώς και τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Η ΕΤΠ τονίζει ότι η Επιτροπή έχει επισημάνει επακριβώς τις κυριότερες πτυχές της ενιαίας αγοράς με τη χάραξη των τεσσάρων στρατηγικών στόχων· η ΕΤΠ συμφωνεί επίσης με τους λειτουργικούς στόχους. Χρειάζεται ωστόσο να συγκεκριμενοποιηθεί περισσότερο η περιγραφή των πολιτικών οι οποίες, ακόμη και μετά την νέα επεξεργασία, παραμένουν σχετικά ασαφείς. Γενικά, όμως, η θέση της Επιτροπής για την ενιαία αγορά ταυτίζεται σε μεγάλο βαθμό με τις θέσεις της ΕΤΠ.

6. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι ο χαρακτηρισμός ορισμένων μέτρων ως στοχοθετημένων μέτρων καθώς και η έγκριση της στρατηγικής από το Συμβούλιο ή το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να συνεπάγεται καμία δέσμευση των κρατών μελών ως προς τη συγκεκριμένη πρόταση της Επιτροπής. Η ΕΤΠ διαπιστώνει με λύπη ότι δεν γίνεται καμία αναφορά σε αποδεδειγμένα σημαντικές αρχές όπως η επικουρικότητα και η αμοιβαία αναγνώριση.

7. Θεωρεί σημαντικό να αποτελέσουν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Ενιαίας Αγοράς σχετικά με τη διαδικασία του Κάρντιφ την καθοριστική βάση για την ετήσια προσαρμογή των στοχοθετημένων δράσεων.

8. Η ΕΤΠ εύχεται όπως δοθεί προτεραιότητα στα μέτρα για τη δημιουργία μελλοντικά ασφαλών και ανταγωνιστικών θέσεων εργασίας κατά την ετήσια επισκόπηση των στοχοθετημένων δράσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ενιαίας αγοράς. Κατ' αυτό τον τρόπο βελτιώνεται σημαντικά η κοινωνική συνοχή και αυξάνεται ο βαθμός αποδοχής της ενιαίας αγοράς από τους πολίτες. Για το σκοπό αυτό χρειάζεται, επίσης, ιδιαίτερα μία δραστήρια πολιτική απασχόλησης στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες η οποία να δίνει σημαντική έμφαση στην επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση, καθώς και να στηρίζει με ειδικά μέτρα τον τομέα των υπηρεσιών, την προώθηση της καινοτομίας και της τεχνολογίας και την ανάπτυξη κέντρων επαγγελματικής ειδίκευσης.

9. Με τον στρατηγικό στόχο 2 «Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών κεφαλαίων και προϊόντων της Κοινότητας» η Επιτροπή επιδιώκει την πλήρη ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών (λειτουργικός στόχος 2). Για τους καταναλωτές το φάσμα ανταγωνιστικών και αξιόπιστων προϊόντων θα διευρυνθεί. Για τους παράγοντες της οικονομίας και κυρίως για τις ΜΜΕ, θα διευκολυνθεί η πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές και θα δημιουργηθεί μια ενιαία, ισχυρή και ρευστή αγορά επενδυτικών κεφαλαίων. Οι συμφωνίες χρηματοδότησης θα καταστούν φθηνότερες και ελαστικότερες για τις επιχειρήσεις ενώ οι επενδυτές θα σημειώνουν μεγαλύτερα κέρδη.

10. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει ρητά τους στόχους αυτούς και κρίνει ότι πρέπει να έχουν απόλυτη προτεραιότητα. Η Επιτροπή θα πρέπει ιδιαίτερα να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για έναν αποδοτικό, φθινό διασυνοριακό τομέα πληρωμών. Στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνεται επίσης η μείωση του κόστους για την εκτέλεση διασυνοριακών πληρωμών μεγάλων ποσών καθώς και η βελτίωση των οδηγιών σχετικά με την εισαγωγή στο χρηματιστήριο και το ενημερωτικό δελτίο. Αλλά και ο στόχος για φθηνότερες και

ελαστικότερες συμφωνίες χρηματοδότησης για επιχειρηματίες, ιδιαίτερα για τις νεοϊδρυθείσες επιχειρήσεις, καθώς και η ευρύτερη πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου έχουν εξαιρετική σημασία για τις επιχειρήσεις.

11. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες υπάρχει κίνδυνος να υποστούν τις αρνητικές συνέπειες της ολοκλήρωσης των χρηματοπιστωτικών αγορών λόγω των αναδιρθρώσεων, θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών προσπαθειών στα πλαίσια της ολοκλήρωσης των χρηματαγορών. Επειδή οι τράπεζες προσπαθούν να εξασφαλίσουν το μέλλον τους ενόψει του αυξανόμενου ευρωπαϊκού ανταγωνισμού μέσω μεγαλύτερων κερδών αλλά και συγκεντρώσεων, το ενδιαφέρον τους για τη χορήγηση μικρών και πολύ μικρών δανείων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις περιορίζεται διαρκώς. Ωστόσο, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξαρτώνται ιδιαίτερα από ευνοϊκά δάνεια των τραπεζών λόγω του περιορισμένου μεγέθους τους και της έλλειψης χρηματοπιστωτικών εγγυήσεων.

12. Στον ασφαλιστικό τομέα, μολονότι η ενιαία αγορά έχει τυπικά ολοκληρωθεί, η εθνική νομοθεσία όπως π.χ. η νομοθεσία περί αστικής ευθύνης ή η νομοθεσία σχετικά με την προώθηση της ιδιωτικής συνταξιοδότησης εμποδίζουν στην πράξη την προσφορά ενιαίων ασφαλιστικών προϊόντων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

13. Οι προσπάθειες της Επιτροπής με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της ψηφιακής εποχής για την ενιαία αγορά (στρατηγικός στόχος 2, λειτουργικός στόχος 3) θα πρέπει να έχει κατά τη γνώμη της ΕΤΠ απόλυτη προτεραιότητα. Κάθε καθυστέρηση στον τομέα αυτό θα έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην ανάπτυξη των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας όσο και για την εφαρμογή τους και την αποδοχή τους από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και ιδιαίτερα από τις μικρομεσαίες. Επιδοκιμάζεται γι' αυτό η έναρξη διαλόγου με οικονομικούς παράγοντες και τους καταναλωτές με στόχο την από κοινού χάραξη ενός γενικού πλαισίου για το ηλεκτρονικό εμπόριο και προτείνεται να αρχίσει το συντομότερο δυνατόν.

14. Είναι, επίσης, επείγοντως αναγκαίο να ρυθμιστούν τομείς όπως η προστασία δεδομένων, οι ενιαίες δυνατότητες πληρωμής χωρίς διακοπή των συστημάτων και η εφαρμογή γενικών εμπορικών όρων στις συναλλαγές μέσω του διαδικτύου. Η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να φροντίσει ώστε οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που προσφέρουν υπηρεσίες μέσω του διαδικτύου να μην βρεθούν σε μειονεκτική θέση σε σχέση με μη ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει τις προτάσεις της Επιτροπής για την οδηγία πλαίσιο για την ηλεκτρονική επικοινωνία και τέσσερις ειδικές οδηγίες καθώς και την έγκριση της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

15. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την Επιτροπή στην προσπάθειά της να προωθήσει τη δημιουργικότητα και την καινοτομία (στρατηγικός στόχος 2, λειτουργικός στόχος 4) μέσω της κατάλληλης προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας. Η προστασία της βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας θα πρέπει να ρυθμιστεί με σαφή τρόπο. Υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη για την καθιέρωση του δικαιώματος πληροφόρησης το οποίο θα δίνει στους ενδιαφερόμενους τη δυνατότητα να εξακριβώνουν την πορεία μίας πλαστογραφίας από τον έμπορο έως τον παραγωγό· επίσης είναι αναγκαίο να καθιερωθεί το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

16. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή τάσσεται υπέρ της έγκαιρης και πλήρους εφαρμογής της οδηγίας 96/92 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ενιαία αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και της οδηγίας 98/30 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ενιαία αγορά φυσικού αερίου (στρατηγικός στόχος 2, λειτουργικός στόχος 5). Η Επιτροπή προτίθεται να εκδώσει τον Δεκέμβριο 2000 ανακοίνωση σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά την ελευθέρωση των ενεργειακών αγορών.

17. Η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή, εν αναμονή της ανακοίνωσης σχετικά με την ελευθέρωση των αγορών ενέργειας που προβλέπεται για το Δεκέμβριο 2000, να επανεξετάσει τις οδηγίες σχετικά με την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων (πετρέλαιο, φυσικό αέριο) στο ευρωπαϊκό έδαφος.

18. Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η υλοποίηση των οδηγιών για την ενιαία αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου δεν προκάλεσε μέχρι στιγμής ανταγωνισμό ευρωπαϊκού επιπέδου στον ενεργειακό τομέα αλλά, αντιθέτως, συνέβαλε στην εμφάνιση διαφορετικών προτύπων ανταγωνισμού που παρουσιάζουν πολλές ομοιότητες. Είναι απαραίτητο να επιτευχθεί η εναρμόνιση των προτύπων αυτών προκειμένου να αποφευχθεί η διατάραξη της ισορροπίας σε βάρος των παραγόντων που συμμετέχουν στην αγορά στα κράτη μέλη που έχουν φιλελευθεροποιήσει πλήρως τις αγορές τους. Εκτός από τις σημαντικές διαφορές όσον αφορά το βαθμό ανοίγματος της αγοράς, υφίστανται επίσης ρυθμίσεις που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό σχετικά με την ελευθερία εγκατάστασης προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και επιχειρήσεων εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο. Σημαντικές διαφορές εξακολουθούν, επίσης, να υφίστανται όσον αφορά την οργάνωση του ενεργειακού τομέα καθώς και τις περιβαλλοντικές διατάξεις.

19. Προκειμένου να επιτευχθεί μια πραγματικά αποτελεσματική ενιαία αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, είναι επιβεβλητικό να εναρμονιστούν οι βασικές προϋποθέσεις. Συνεπώς, η κρατική παρέμβαση θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο και να αφορά μόνο την κρατική εποπτεία, γεγονός το οποίο είναι απαραίτητο για μία ανταγωνιστική λειτουργία της αγοράς. Από την άλλη πλευρά, όμως, θα πρέπει να διασφαλίζεται επίσης, μέσω αποτελεσματικών περιβαλλοντικών διατάξεων, ότι το εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν θα πραγματοποιείται σε βάρος του περιβάλλοντος λόγω των πεπαικωμένων και βλαβερών για το περιβάλλον μεθόδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, μολονότι θα πρέπει να δοθεί κάποια προσοχή στις περιφέρειες που στηρίζονται σε περιορισμένες μεθόδους παραγωγής ενέργειας. Το άνοιγμα του ανταγωνισμού θα πρέπει να εντατικοποιηθεί και να επιταχυνθεί σε όλα τα κράτη μέλη.

20. Η ΕΤΠ, μολονότι υποστηρίζει πλήρως την περαιτέρω βαθμιαία και ελεγχόμενη ελευθέρωση των ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ένωση, ωστόσο εκφράζει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τις επιπτώσεις της στις αποκλεισμένες αγροτικές και αστικές κοινότητες. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να επιταχύνει την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς συμπεριλαμβανομένου του τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών όπως συμφωνήθηκε στη Διάσκεψη Κορυφής της Λισαβόνας. Η ενίσχυση του ανταγωνισμού στον τομέα αυτό προσφέρει στους πελάτες και στις επιχειρήσεις πλεονεκτήματα όσον αφορά την ποιότητα και το κόστος των υπηρεσιών και ενισχύει την ευρωπαϊκή οικονομία. Η προσφορά ταχυδρομικών υπηρεσιών σε ευρεία γεωγραφική κλίμακα πρέπει να

διασφαλίζεται και σε περίπτωση ανοίγματος των αγορών. Πρέπει να διασφαλισθεί ότι θα δοθεί προσοχή κατά προτεραιότητα στους κατοίκους των ορεινών περιοχών, των νησιών και των περιοχών με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού με την επιβολή ειδικών υποχρεώσεων στις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης της υπηρεσίας.

21. Η ΕΤΠ υποστηρίζει με έμφαση το στόχο της Επιτροπής να καταργήσει στην ενιαία αγορά τόσο τους φορολογικούς περιορισμούς όσο και τον αθέμιτο φορολογικό ανταγωνισμό (στρατηγικός στόχος 3, λειτουργικός στόχος 2). Το Δεκέμβριο 1997, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να επεξεργαστεί μια δέσμη φορολογικών μέτρων με στόχο την αναχαιτίση του αθέμιτου φορολογικού ανταγωνισμού. Η δέσμη αυτή συμπεριλαμβάνει:

- μία οδηγία για τη φορολογία των κερδών αποταμιεύσεων,
- μια οδηγία σχετικά με τη φορολογία των τόκων και των πληρωμών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης,
- καθώς επίσης και έναν κώδικα δεοντολογίας σχετικά με τη φορολογία των επιχειρήσεων.

22. Η ΕΤΠ θεωρεί ευκαίριο τον ανταγωνισμό μεταξύ των συστημάτων της άμεσης φορολογίας στα κράτη μέλη καθώς και έναντι τρίτων χωρών προκειμένου να αποφευχθεί η υπερβολική φορολογική επιβάρυνση και να ενισχυθεί κατ' αυτόν τον τρόπο η διεθνής ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά αλλά και η από οικονομική άποψη αδικαιολόγητη μετατόπιση της ροής των κεφαλαίων και των επενδύσεων, είναι απαραίτητο να εξαλειφθεί ο αθέμιτος φορολογικός ανταγωνισμός. Αυτό αφορά ιδιαίτερα τα μέτρα που επισημαίνονται στον κώδικα δεοντολογίας για την εξάλειψη του αθέμιτου φορολογικού ανταγωνισμού και τα οποία συχνά ευνοούν τις μη εγκατεστημένες και όχι τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις. Η ΕΤΠ υποστηρίζει επίσης την εναρμόνιση της φορολογίας των αποταμιεύσεων σε ένα ελάχιστο επίπεδο καθώς επίσης και την κατάργηση των φόρων για τα έσοδα από τόκους και τις πληρωμές δικαιωμάτων εκμετάλλευσης μεταξύ συγκροτημάτων επιχειρήσεων. Συνεπώς, η υλοποίηση της δέσμης φορολογικών μέτρων της Επιτροπής πρέπει να έχει απόλυτη προτεραιότητα.

23. Ο τομέας των δημοσίων συμβάσεων εξετάζεται στα πλαίσια της στρατηγικής για την ενιαία αγορά στο κεφάλαιο για τον στόχο 3 με τίτλο «Βελτίωση των βασικών προϋποθέσεων για τις επιχειρήσεις» και στο λειτουργικό στόχο 4 «Άρση των υπόλοιπων εμποδίων στο διασυνοριακό εμπόριο». Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός θα επιδιωχθεί η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση των δημοσίων αγορών προμηθειών. Η Επιτροπή ανακοινώνει την λεγόμενη δέσμη νομοθετικών προτάσεων για τις κρατικές προμήθειες με την οποία πρόκειται να συγκεντρωθούν σε ένα έγγραφο οι ισχύοντες κανόνες ανάθεσης ως κεντρικό μέτρο.

24. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για την επίτευξη ενός όσο το δυνατόν σαφέστερου νομικού πλαισίου και ιδιαίτερα την πρόθεσή της να συγκεντρώσει όλες τις σχετικές διατάξεις σε ένα και μόνο κείμενο. Η ΕΤΠ καλεί ωστόσο την Επιτροπή να αποφύγει νέες ρυθμίσεις σχετικά με τα ανωτέρω, οι οποίες δεν θα συμβάλλουν στην απλούστευση ή στη διασαφήνιση του ρυθμιστικού πλαισίου για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων αλλά αντίθετα το καθιστούν περισσότερο πολύπλοκο από νομική άποψη και γραφειοκρατικό.

25. Η νέα διαδικασία ανάθεσης, του «ανταγωνιστικού διαλόγου» που προστίθεται στην ανοικτή και μη ανοικτή διαδικασία, είναι περιττά πολύπλοκη και δεν πρόκειται να είναι πιο ευέλικτη στην πράξη. Η ΕΤΠ φρονεί ότι η εφαρμογή των σημερινών διατάξεων σχετικά με τη διαπραγμάτευση της διαδικασίας πρέπει να καταστεί πιο ευέλικτη. Η ΕΤΠ δεν μπορεί να υποστηρίξει επίσης τη θέσπιση πρόσθετων μέτρων για την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων. Παρόμοια μέτρα δεν συμβιβάζονται με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία είναι θεμελιωμένη στη Συνθήκη του Μάαστριχτ ή με τους στόχους για τη δημιουργία «κράτους περιορισμένης παρέμβασης». Η ΕΤΠ καλεί συνεπώς την Επιτροπή να μην δημιουργήσει νέες υπηρεσίες ελέγχου.

26. Η Επιτροπή προτίθεται να επιδιώξει τη βελτίωση της ολοκλήρωσης των αγορών υπηρεσιών και ανακοινώνει τη νέα της στρατηγική για την εξάλειψη εμποδίων στον τομέα παροχής υπηρεσιών (στρατηγικός στόχος 3, λειτουργικός στόχος 4).

27. Κατά την ΕΤΠ η περαιτέρω ενίσχυση του ευρωπαϊκού κλάδου των υπηρεσιών μπορεί να επιτευχθεί μέσω των ακόλουθων σημείων προσέγγισης:

- Με υπηρεσίες προσανατολισμένες προς τη γνώση επιτυγχάνεται ένα υψηλό ποσοστό πτυχιούχων υπαλλήλων, ενόψει των αυξανόμενων απαιτήσεων εξειδίκευσης στον τομέα των υπηρεσιών επιχειρηματικού χαρακτήρα.
- Οι νέοι τομείς υπηρεσιών καθώς και οι τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνιών προϋποθέτουν μεγαλύτερη ελαστικότητα, προθυμία για ατομική ευθύνη καθώς και την ικανότητα προσαρμογής των ατομικών αναγκών στο σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης.
- Το χάσμα επαγγελματικής κατάρτισης καθώς και ο υψηλός βαθμός ζήτησης για ειδικευμένο προσωπικό, δημιουργούν σε αυξανόμενο βαθμό προβλήματα στην αγορά υπηρεσιών.
- Προϋπόθεση για τη δημιουργία μιας παράδοσης στον τομέα των υπηρεσιών είναι η μεταβολή της αντίληψης των αξιών εκ μέρους των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και του κράτους έναντι των φορέων που προσφέρουν υπηρεσίες· χρειάζεται μεγαλύτερη ετοιμότητα για την προσφορά υπηρεσιών, μεγαλύτερος προσανατολισμός προς τις απαιτήσεις των πελατών καθώς και η κατανόηση ότι οι υπηρεσίες που χαρακτηρίζονται από εγγύτητα προς τις επιχειρήσεις που δημιουργούν πρόσθετη αξία.
- Για τις επιχειρήσεις πληροφοριών και επικοινωνιών έχουν εξαιρετική σημασία τρία κριτήρια που συνδέονται άμεσα με τον τόπο εγκατάστασης: ικανοποιητική προσφορά σε ειδικευμένους συνεργάτες, ικανοποιητική εξυπηρέτηση όσον αφορά τις μεταφορές και κόστος προσαρμοσμένο στον τόπο εγκατάστασης, δηλαδή βασικές οικονομικές προϋποθέσεις με την ευρύτερη έννοια.
- Η ενίσχυση και ελευθέρωση των υπηρεσιών δεν πρέπει, εξάλλου, να επιτευχθεί σε βάρος των συμφερόντων των περιοχών με χαμηλό δείκτη οικιακής πυκνότητας και των αντίστοιχων πληθυσμών. Συνεπώς, οι παρεμβάσεις υπέρ της προβλεπόμενης διαδικασίας ενίσχυσης, οι οποίες πρέπει να συνοδεύονται από υποχρεώσεις για τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, σε κάθε επίπεδο, την απαίτηση της προστασίας των εν λόγω πληθυσμών.

28. Η ΕΤΠ διαπιστώνει με λύπη ότι παρά τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαμεσολάβησης του Νοεμβρίου 2000 για τις σιδηροδρομικές υποδομές, ούτε τα δικαιώματα πρόσβασης που

θεσπίζει η οδηγία 91/440/ΕΟΚ για την Ανάπτυξη των Κοινοτικών Σιδηροδρόμων επέτυχαν το ευκαίριο άνοιγμα της αγοράς στις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές, ούτε η οδηγία 95/99/ΕΟΚ επέτυχε το στόχο της να εναρμονίσει τα συστήματα για την επιβολή τελών υποδομών. Συνεπώς, η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την επιδιωκόμενη τροποποίηση των οδηγιών αυτών (στρατηγικός στόχος 2, λειτουργικός στόχος 5) και παραπέμπει στην υποχρέωση της Επιτροπής να προτείνει, το τρέχον έτος, νέα μέτρα για την ελευθέρωση των επιβατικών σιδηροδρομικών μεταφορών. Στόχος είναι να αυξηθεί η αποδοτικότητα των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων μέσω της εντατικοποίησης του ανταγωνισμού, χάρη στη διεύρυνση της πρόσβασης στο δίκτυο, πράγμα που θα οδηγήσει σε ένα βιώσιμο σύστημα σιδηροδρομικών μεταφορών.

29. Στα πλαίσια της επικείμενης αναθεώρησης των κατευθυντήριων γραμμών για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (TEN-V) η Επιτροπή προτίθεται να προβεί όχι μόνο στην προσαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών αλλά και στον καθορισμό προτεραιοτήτων όπως, μεταξύ άλλων, η εξάλειψη των εμποδίων στο υφιστάμενο δίκτυο και η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΤΠ θα επιθυμούσε να δοθεί προτεραιότητα στην εξάλειψη των εμποδίων καθώς και στη συμπλήρωση του δικτύου, ουσιαστικά με την επέκτασή του προς το δίκτυο μεταφορών των υποψηφίων κρατών μελών.

30. Το ισχύον πρόγραμμα TEN-V δεν λαμβάνει ικανοποιητικά υπόψη την επικείμενη διεύρυνση. Η ροή των μεταφορών μεταξύ των υποψηφίων για προσχώρηση κρατών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξάνεται διαρκώς και θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο τη στιγμή της διεύρυνσης. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να προστεθούν και άλλες διασυνδέσεις προς τις υποψήφιες χώρες στο δίκτυο αυτό.

31. Τα προβληματικά σημεία αποτελούν το ασθενέστερο σημείο της αλυσίδας και περιορίζουν τη μεταφορική ικανότητα σε όλη την έκταση της διαδρομής. Επειδή η εξάλειψη προβληματικών σημείων είναι εφικτή με ελάχιστη δαπάνη κόστους και χρόνου, θα πρέπει να προωθηθεί κατά προτεραιότητα προκειμένου να αυξηθεί σύντομα η αποτελεσματικότητα του διευρωπαϊκού δικτύου (TEN-V). Ωστόσο, η στήριξη αυτή από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στα πλαίσια των υφιστάμενων μέσων, δηλαδή περισσότερο μέσω της άσκησης μιας πολιτικής επιρροής και με περιορισμένη οικονομική ενίσχυση. Επίσης, η βασική αρμοδιότητα των κρατών μελών για το δίκτυο των υποδομών θα πρέπει να παραμείνει άδικη.

32. Η ΕΤΠ διαπιστώνει με λύπη ότι η ευρωπαϊκή αγορά οδικών εμπορευματικών μεταφορών υλοποιήθηκε χωρίς να ελευθερωθούν συγχρόνως πλήρως οι όροι ανταγωνισμού. Το αποτέλεσμα είναι να εξακολουθούν να υφίστανται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών. Η αιτία είναι αφενός οι διαφορετικές εθνικές διατάξεις αλλά και η διαφορετική εφαρμογή των διατάξεων αυτών. Πρόκειται κυρίως για διαφορές σχετικά με τη φορολογική επιβάρυνση (π.χ. όσον αφορά τους φόρους ορυκτελαίων και φορτηγών οχημάτων), τις κοινωνικές διατάξεις, τα τεχνικά πρότυπα και την εφαρμογή και υλοποίηση των νομικών διατάξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. πλεονεκτήματα κόστους λόγω της παράνομης απασχόλησης οδηγών από κράτη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης). Συνεπώς, η ΕΤΠ θεωρεί επείγοντως απαραίτητο να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος που θα έχει η εναρμόνιση των όρων ανταγωνισμού σε διαφορετικές περιφέρειες της ΕΕ πριν προωθηθεί μία τέτοια δράση.

33. Η ΕΤΠ επιθυμεί επίσης να επισημάνει ότι η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς ανατολάς θα έχει σοβαρές συνέπειες για τον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών. Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, ο όγκος των μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης κατά τα επόμενα 15 έτη θα διπλασιαστεί ή και θα τριπλασιαστεί. Από τη μία πλευρά, θα δημιουργηθεί ένα πρόσθετο δυνητικό ποσοστό ανάπτυξης του εμπορίου μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Από την άλλη πλευρά, όμως, υπάρχει κίνδυνος να επιδεινωθούν ακόμα περισσότερο οι συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν μεταξύ των μεταφορικών επιχειρήσεων. Αυτό οφείλεται κυρίως στις υφιστάμενες τεράστιες διαφορές όσον αφορά το επίπεδο των μισθών και το κόστος των κοινωνικών παροχών μεταξύ των κρατών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

34. Προκειμένου να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις που θα προκύψουν από τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς Ανατολάς, η ΕΤΠ προτείνει να καθοριστεί σε μία πρώτη φάση μία κοινοτική ποσόστωση με βάση την οποία θα επιτρέπονται οι διαδρομές μεταξύ των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η κοινοτική αυτή ποσόστωση θα μπορεί να αυξάνεται σταδιακά. Μετά από την πλήρη προσχώρηση, ή τρία έως πέντε έτη μετά την προσχώρηση, θα μπορεί να καθιερωθεί σταδιακά το καθεστώς των ενδομεταφορών μικρής κλίμακας για εθνικές μεταφορές σε άλλα κράτη μέλη (μικρό καμποτάζ). Μετά από το στάδιο αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί η πλήρης ελευθέρωση των υπηρεσιών.

35. Η ελευθέρωση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών πραγματοποιείται δίχως να λαμβάνονται υπόψη οι ποσοτώσεις που θα πρέπει να τους αναλογούν για την επανόρθωση των περιβαλλοντικών ζημιών και την χρήση των δημόσιων διαρθρώσεων και υποδομών, που σήμερα παρέχεται δωρεάν. Το σύστημα αυτό — το οποίο πρέπει να βελτιωθεί το ταχύτερο — στρεβλώνει σοβαρά τον ανταγωνισμό μεταξύ των οδικών μεταφορών και των σιδηροδρομικών, οι οποίες αδικούνται πλήρως. Δεν έχει νόημα να εξακολουθεί να διατυπώνεται η ευχή, πράγμα που η ΕΤΠ έχει επανειλημμένως πράξει, να ενισχυθούν οι σιδηροδρομικές μεταφορές εάν δεν εξαλειφθεί η προνομιακή κατάσταση που επικρατεί σήμερα.

36. Η ΕΤΠ είναι επιφυλακτική ως προς την πρόθεση της Επιτροπής να προωθήσει το άνοιγμα των αγορών στις δημόσιες επιβατικές, αστικές και ημιαστικές μεταφορές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σύμφωνα με το υφιστάμενο σχέδιο κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρόκειται να οριστεί ως υποχρεωτική η προκήρυξη διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών στον τομέα των μεταφορών με κοινωφελή χαρακτήρα. Η διάταξη αυτή δεν θα εφαρμόζεται σε περίπτωση που η ετήσια αξία της παροχής μεταφορικής υπηρεσίας θα είναι χαμηλότερη από 400 000 ευρώ (σε περίπτωση δικτύων κάτω των 800 000 ευρώ) ή εάν η αποτελεσματική και ασφαλής παροχή της μεταφορικής υπηρεσίας είναι δυνατή μόνο χωρίς τη διεξαγωγή προκήρυξης. Σε περίπτωση παροχής μεταφορικών υπηρεσιών για εμπορικούς σκοπούς, το σχέδιο κανονισμού περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις απαιτήσεις ως προς τη διαφάνεια σύμφωνα με τις οποίες πρέπει π.χ. να δημοσιεύεται με συγκεκριμένο τρόπο η ημερομηνία λήξης της παραχώρησης άδειας.

37. Στόχος των ρυθμίσεων αυτών είναι να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός στον τομέα των δημόσιων αστικών και ημιαστικών μεταφορών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΕΤΠ κρίνει ότι ο ανταγωνισμός αυτός δεν θα πρέπει να συνεπάγεται τον περιορισμό μιας εξυπηρετήσης υψηλής ποιότητας με μεγάλη γεωγραφική κάλυψη ιδιαίτερα στις απομονωμένες αγροτικές περιοχές και στα απομονωμένα νησιά. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται σε πολυάριθμα κράτη μέλη να προσφέρουν, λόγω της υποχρέωσής τους να εξασφαλίζουν και στο μέλλον μεταφορικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας. Για το σκοπό αυτό μπορούν και σε αυτό το στάδιο να συνάπτουν εμπορικές συμβάσεις με επιχειρήσεις εκμετάλλευσης. Στην προκήρυξη οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν την εκπλήρωση ελάχιστων απαιτήσεων (π.χ. σχετικά με τη συχνότητα, το ύψος των τιμών για ορισμένες κατηγορίες ατόμων, τα δρομολόγια κ.λπ.). Μολονότι η ΕΤΠ συμφωνεί γενικά με τη φιλελευθεροποίηση των δημοσίων αστικών και ημιαστικών μεταφορών τονίζει ότι προϋπόθεση για τη φιλελευθεροποίηση των μεταφορών αυτών πρέπει να είναι ότι η απόφαση για τα κριτήρια ποιότητας θα πρέπει να εναπόκειται και στο μέλλον στις αρμόδιες υπηρεσίες, στις οποίες θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται, προκειμένου να υλοποιηθούν τα πρότυπα αυτά, η χορήγηση οικονομικής αντιστάθμισης. Ωστόσο, κατά την άποψη της ΕΤΠ είναι ιδιαίτερα προβληματικό το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διατυπώνει την αξίωση να έχει την ρυθμιστική αρμοδιότητα στον τομέα των δημοσίων αστικών και ημιαστικών μεταφορών. Σε αυτή την περίπτωση, οι δημόσιες τοπικές αρχές θα είναι αρμόδιες μόνο για την υλοποίηση πρακτικών προδιαγραφών όπως ο καθορισμός ορισμένων ελάχιστων απαιτήσεων.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Jos CHABERT

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της κλασικής πανώλης των χοίρων»

(2001/C 148/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της κλασικής πανώλης των χοίρων (COM(2000) 462 τελικό — CNS 2000/0214)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 2ας Οκτωβρίου 2000, να ζητήσει με βάση το άρθρο 265 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σχετικά με το θέμα αυτό·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της με ημερομηνία 23 Οκτωβρίου 2000, να αναθέσει την επεξεργασία της σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή 2 «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου, αλιεία»·

έχοντας υπόψη την οδηγία 80/217/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 22ας Ιανουαρίου 1980, περί θεσπίσεως κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της κλασικής πανώλης των χοίρων·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης που υιοθέτησε η επιτροπή 2 στις 16 Ιανουαρίου 2000 (CdR 377/2000 rev. 1) — Εισηγητής ο κ. Eveslage, (Δήμαρχος του Δήμου Barssel, Αντιπρόεδρος της Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων της Γερμανίας D/PPE)·

υιοθέτησε ομόφωνα κατά τη 37η σύνοδο ολομέλειας στις 14 και 15 Φεβρουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. Επιδιοκίμαζει τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ενισχύσει τα μέτρα για την καταπολέμηση της κλασικής πανώλης των χοίρων στη επικράτεια της Κοινότητας μέσω της έκδοσης οδηγίας·
2. Παρατηρεί σχετικά με το άρθρο 2 σημείο γ) του σχεδίου οδηγίας ότι ο όρος «εκμετάλλευση» δεν προσδιορίζει σαφώς ποια μέρη των κτιρίων και των εκτάσεων της γεωργικής εκμετάλλευσης καλύπτονται από τον όρο αυτό και προτείνει να διευκρινιστεί ο όρος «εκμετάλλευση» κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συμπεριλαμβάνει όλες τις τοποθεσίες στις οποίες εκτρέφονται δίχληλα ζώα συμπεριλαμβανομένων των σχετικών βοηθητικών κτιρίων καθώς και ολόκληρη την έκταση της εκμετάλλευσης·
3. Σχετικά με το άρθρο 1 σημείο ιγ) παρατηρεί ότι ο όρος «κάτοχος» αποτελεί νομικό όρο και ότι γι' αυτό θα πρέπει να αντικατασταθεί στο άρθρο αυτό από τον όρο «χοιροτρόφος»·
4. Σχετικά με το άρθρο 2 σημείο κα) τονίζει ότι η περιοχή με «υψηλή συγκέντρωση χοίρων» δεν πρέπει να ταυτίζεται με κάθε γεωγραφική περιοχή ακτίνας 10 χιλ. γύρω από την εκμετάλλευση, αλλά καλύτερα να ορίζεται με βάση τις πραγματικές διαστάσεις της συγκέντρωσης χοίρων στις εκάστοτε απαγορευμένες περιοχές, στις περιοχές που βρίσκονται υπό επιτήρηση και στις προστατευόμενες ζώνες·
5. Ασκεί κριτική σχετικά με το άρθρο 5 εδάφιο 1 σημείο β) καθώς επίσης και το άρθρο 7 εδάφιο 2 του σχεδίου οδηγίας, στα οποία ο όρος «επαρκής αριθμός δειγμάτων» διατυπώνεται με υπερβολικά γενικό τρόπο και δημιουργεί ανασφάλεια ως προς τον προγραμματισμό και, συνεπώς, προτείνει να καθορίζεται ο αριθμός δειγμάτων βάσει ενός κώδικα προσαρμοσμένου στο μέγεθος των εκμεταλλεύσεων·
6. Παρατηρεί σχετικά με το άρθρο 4 σημείο 2 εδάφιο στ) και ζ) ότι η απαίτηση έγγραφης άδειας της αρμόδιας αρχής για κάθε μετακίνηση ατόμων και οχημάτων από και προς την εκμετάλλευση μπορεί να προκαλέσει δυσανάλογα υψηλό διοικητικό και οικονομικό κόστος σε σχέση με το αναμενόμενο όφελος, και προτείνει γι' αυτό να εξετασθεί η δυνατότητα, ύστερα από εκτίμηση των περιφερειακών και τοπικών αρχών, να εγγράφονται τα ενδιαφερόμενα άτομα και οχήματα σε ειδικό βιβλίο·
7. Σχετικά με το άρθρο 7 σημείο 3 και σε συνάρτηση με το παράρτημα 5 του σχεδίου οδηγίας επισημαίνει ότι πρέπει να διευκρινισθεί το γεγονός ότι δεν πρόκειται για υποχρεωτικές και δεσμευτικές προδιαγραφές, αλλά ότι οι αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές μπορούν να εφαρμόζουν τις προδιαγραφές με ελαστικό τρόπο, ανάλογα με την εκάστοτε περίπτωση, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, καθώς και με στόχο την αποτελεσματική καταπολέμηση της πανώλης των χοίρων·
8. Επισημαίνει ότι τα μέτρα που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του σχεδίου οδηγίας στο εξωτερικό της οριοθετημένης προστατευτικής ζώνης είναι υπερβολικά εκτενή και προτείνει γι' αυτό να συμπληρωθούν με τη γενική δέσμευση της Επιτροπής να εφαρμόζει πρόγραμμα αγοράς σε περίπτωση που η διάρκεια της απαγόρευσης της κυκλοφορίας υπερβαίνει τις 42 ημέρες·
9. Προτείνει να μεριμνήσουν τα κράτη μέλη ώστε να διασφαλιστεί στις περιφέρειες με υψηλή συγκέντρωση χοίρων ή/και αγριόχοιρων η θέσπιση ειδικών μέτρων ελέγχου και επιτήρησης, με στόχο την έγκαιρη αναγνώριση των κινδύνων εμφάνισης της κλασικής πανώλης των χοίρων·

Πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο το κόστος που συνεπάγονται τα μέτρα αυτά θα μπορούσε να καταλογιστεί στους χοιροτρόφους ή στους κατόχους αδείας κυνηγίου·

10. Επιδοκιμάζει με έμφαση το γεγονός ότι στο άρθρο 15 του σχεδίου καθίσταται δυνατή η καταπολέμηση αυτής της ασθένειας σε αγριόχοιρους μέσω του εμβολιασμού, με στόχο την αποφυγή της εξάπλωσης της κλασικής πανώλης των χοίρων·
11. Επιδοκιμάζει το γεγονός ότι, όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής επείγοντος εμβολιασμού που θεσπίζεται στο άρθρο 19 σημείο 4 του σχεδίου οδηγίας, οι αρμόδιες εθνικές περιφερειακές και τοπικές αρχές θα μπορούν στο μέλλον να αποφασίζουν αν πρέπει να πραγματοποιηθεί επείγων εμβολιασμός, δεδομένου ότι γνωρίζουν καλύτερα την κατάσταση στην περιοχή τους καθώς και τις συνθήκες υπό τις οποίες εξαπλώθηκε η νόσος·
12. Εφόσον διατίθεται ιχνηθετικό εμβόλιο σε περιφέρειες με υψηλή συγκέντρωση ζώων, προτείνει ως πρόσθετο μέτρο για

την καταπολέμηση της ΚΠΧ έναν χωροχρονικά περιορισμένο δακτυλιοειδή εμβολιασμό των ζώων·

13. Παρατηρεί σχετικά με το άρθρο 19 σημείο 4 ότι το νωπό κρέας εμβολιασμένων ζώων μάλλον δύσκολα μπορεί να διατεθεί στην αγορά και καλεί γι' αυτό την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβλέψει δεσμευτικό πρόγραμμα αγοράς για τους χοίρους αυτούς και τα προϊόντά τους·
14. Συνιστά να εξασφαλιστεί στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις ότι οι υποψήφιες χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης θα συμμετάσχουν στην εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για τις επιδημίες, στα πλαίσια της προσπάθειας για τη καταπολέμηση της ΚΠΧ·
15. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επανεξετάσει τις παλαιότερες οδηγίες 89/662/ΕΟΚ και 90/425/ΕΟΚ και να τις προσαρμόσει ανάλογα, υπό το φως του προαναφερθέντος σχεδίου οδηγίας.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Jos CHABERT

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:

- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών: μια στρατηγική για την Ευρώπη», και
- την «Πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή στην Ευρώπη της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών»

(2001/C 148/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών: μια στρατηγική για την Ευρώπη (COM(2000) 547 τελικό) και την πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή στην Ευρώπη της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών (COM(2000) 545 τελικό — 2000/0227 (COD)).

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Προς μία Ολοκληρωμένη Ευρωπαϊκή Στρατηγική Διαχείρισης των Παράκτιων Ζωνών: Γενικές αρχές και επιλογές πολιτικής» (CdR 359/99 fin)⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 26ης Ιανουαρίου 2000, σύμφωνα με το άρθρο 175, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να ζητήσει γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το ανωτέρω θέμα·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της 9ης Οκτωβρίου 2000 να ανατεθεί η προετοιμασία αυτής της γνωμοδότησης στην επιτροπή 4 «Χωροταξία, αστικά θέματα, ενέργεια και περιβάλλον»·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 372/2000 rev. 1) που υιοθέτησε η επιτροπή 4 στις 7 Δεκεμβρίου 2000, με βάση εισηγητική έκθεση της κας McNamara (IRL/EA)·

εκτιμώντας ότι η Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών (ΟΔΠΖ) είναι μια διαδικασία συντονισμού και συνεργασίας όλων των διαχειριστών, σε όλα τα χωρικά επίπεδα, και όλων των χρηστών των πόρων των παράκτιων ζωνών·

εκτιμώντας ότι η ΟΔΠΖ απαιτεί ευρεία κατανόηση των παράκτιων ζωνών, των παράκτιων συστημάτων και της διαπεριφερειακής φύσης τους, αναγνώριση της αξίας τους, ένα πρόγραμμα σχετικών δράσεων και μέτρων, ένα κατάλληλο πλαίσιο για την εφαρμογή του, περιεκτικές βάσεις δεδομένων, κατάλληλη εμπειρογνομosύνη και επαρκή χρηματοδότηση για να διασφαλιστεί η ορθή διαχείριση και η βιώσιμη χρήση των παράκτιων πόρων·

εκτιμώντας ότι η Επιτροπή έχει εκτελέσει ορισμένα έργα επίδειξης με σκοπό την επανεξέταση της πολιτικής για τις παράκτιες ζώνες ανά την Ευρώπη και την διαμόρφωση μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής ΟΔΠΖ·

εκτιμώντας ότι η ΕΤΠ έχει επικροτήσει στο παρελθόν την εκτέλεση αυτών των έργων επίδειξης, τις αρχές που τα διέπουν, τα διδάγματα που αποκομίσθηκαν, και τις πολιτικές που επιλέχθηκαν·

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 37η σύνοδο ολομελείας της της 14ης και 15ης Φεβρουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Απόψεις και σύσταση της Επιτροπής των Περιφερειών όσον αφορά την ανακοίνωση:

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί την ανακοίνωση και την πρόταση σύστασης και εγκρίνει την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Παράκτιων Ζωνών, με την επιφύλαξη της προσθήκης και ορισμένων άλλων δράσεων και της εξέτασης ορισμένων άλλων θεμάτων, τα οποία εκτίθενται κατωτέρω.

1.2. Η πρόταση σύστασης θα δώσει ώθηση στη διαδικασία ΟΔΠΖ. Ωστόσο, η ΕΤΠ ζητεί από την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τη δράση και την πρόοδο στο εθνικό επίπεδο. Οι δραστηριότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ΟΔΠΖ εξαρτώνται από το εθνικό επίπεδο το οποίο, όχι μόνο προωθεί και υποστηρίζει τις δραστηριότητες στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο, αλλά παρέχει και ένα προβλεπόμενο από το νόμο πλαίσιο.

1.3. Η Επιτροπή των Περιφερειών αμφισβητεί τη δέσμευση της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή μιας ανεξάρτητης ευρωπαϊκής στρατηγικής ΟΔΠΖ. Μολονότι υποστηρίζει ευρέως τη γενική στρατηγική της επικέντρωσης στα υφιστάμενα μέσα και

(1) ΕΕ C 226 της 8.8.2000, σ. 38.

προγράμματα, πιστεύει ότι απαιτούνται επιπλέον ειδικά πρόσθετα μέτρα. Οι ειδικές πολιτικές, αν μη τι άλλο, θα αυξήσουν την ευαισθητοποίηση του κοινού απέναντι στα θέματα ΟΔΠΖ και θα συμβάλουν ώστε να αναπτυχθεί μια συνεκτική ευρωπαϊκή στρατηγική ΟΔΠΖ. Η ΕΤΠ τονίζει και πάλι ότι ένα γενικό πλαίσιο για την ΟΔΠΖ θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα σύνολο κατευθυντήριων αρχών σε διεθνικό επίπεδο, γενική χάραξη των πολιτικών σε διαπεριφερειακό επίπεδο, και εστίαση στον προσδιορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών (συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών «έργων» ή στρατηγικών) σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι αρχές που προτείνονται στο κεφάλαιο II της πρότασης σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου επαρκούν. Κάθε κράτος μέλος από κοινού με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, πρέπει να μπορεί να αποφασίζει το περιεχόμενο και τις ανάγκες της εθνικής στρατηγικής. Πρέπει να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα των συνθηκών των παράκτιων περιοχών καθώς και οι διαφορές της νομοθεσίας και των διοικητικών συστημάτων των κρατών μελών.

1.4. Ο ρόλος της ΕΕ, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση, επικροτείται γενικά. Η ανάθεση στην ΕΕ του ρόλου της προαγωγής, της καθοδήγησης, και της υποστήριξης των τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων, είναι η βέλτιστη προσέγγιση για την αντιμετώπιση θεμάτων που σχετίζονται με συγκεκριμένες περιοχές. Ο εξορθολογισμός των υφιστάμενων κοινοτικών μέτρων και ο έλεγχος των μελλοντικών προτάσεων για να διασφαλισθεί ότι δεν έχουν αρνητικό αντίκτυπο στις παράκτιες ζώνες, αποτελούν σημαντικό στοιχείο της ευρωπαϊκής στρατηγικής.

1.5. Η ΕΤΠ τονίζει και πάλι την αναγκαιότητα ενός ευρωπαϊκού δικτύου συνεργασίας των τοπικών και περιφερειακών αρχών των παράκτιων ζωνών. Από την άποψη αυτή, επικροτεί την αναγνώριση από την Επιτροπή της αξίας ενός ευρωπαϊκού βήματος των ενδιαφερόμενων για την παράκτια ζώνη και ενός δικτύου επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στην παράκτια ζώνη. Ζητείται από την Επιτροπή να λάβει μέτρα για την άμεση σύστασή τους, λαμβάνοντας υπόψη και ενθαρρύνοντας τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες.

1.6. Η ΕΤΠ είναι πρόθυμη να διαδραματίσει εποικοδομητικό ρόλο στις προσπάθειες σύστασης του βήματος ενδιαφερόμενων και του προτεινόμενου δικτύου επαγγελματιών. Η ΕΤΠ θα πρέπει να συμμετάσχει ενεργά στη μελλοντική συνεργασία, συζήτηση και διάλογο, και ιδίως στην κατάρτιση των κατευθυντήριων γραμμών που θα βοηθήσουν στην απογραφή του αντίκτυπου της νομοθεσίας και των προγραμμάτων της ΕΕ στο τοπικό επίπεδο.

1.7. Η ΕΤΠ τονίζει την ανάγκη εντοπισμού και δημιουργίας μηχανισμών δράσης στο πλαίσιο των τοπικών και περιφερειακών αρχών προκειμένου να καθιερωθούν συνέργιες και να επιτραπεί η συμμετοχή όλων των ενεχόμενων φορέων και ατόμων πράγμα που θα αυξήσει τη δέσμευση ως προς τη διαδικασία της ΟΔΠΖ. Η ΕΤΠ κρίνει ότι το δίκτυο επαγγελματιών θα πρέπει να διαδραματίσει το

συγκεκριμένο ρόλο της επισημάνσης των βέλτιστων πρακτικών και της παροχής βοήθειας στις τοπικές αρχές για να αντεπεξέλθουν στην εφαρμογή της ΟΔΠΖ και στη θέσπιση κατάλληλων ευέλικτων διαρθρώσεων διαχείρισης.

1.8. Η ΕΤΠ ενθαρρύνει τις πανευρωπαϊκές και εθνικές εκστρατείες για την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού ως προς τα θέματα των παράκτιων ζωνών, χάρη στην οποία θα αυξηθεί η συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων.

1.9. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι ο φυσικός ορισμός της παράκτιας ζώνης σε τοπικό επίπεδο είναι ουσιαστικό τμήμα της στρατηγικής της ΕΕ. Ο ορισμός της παράκτιας ζώνης θα προσδιορίσει τις διαχειριστικές της ανάγκες και θα συμβάλει στη δημιουργία ενός πλαισίου για την ΟΔΠΖ. Δεδομένης της χωρικά σημαντικής φύσης της ΟΔΠΖ, ο ορισμός της παράκτιας ζώνης θα πρέπει να γίνει σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με την υποστήριξη της ΕΕ και των εθνικών διοικητικών αρχών.

1.10. Απαιτείται ένα πρόγραμμα στήριξης και χρηματοδότησης πιο συνεκτικό και περισσότερο προσανατολισμένο προς την ΟΔΠΖ. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι το φάσμα των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ που περιγράφεται στην ανακοίνωση είναι ανεπαρκές και θα καταλήξει σε τομεακή και όχι σε ολοκληρωμένη προσέγγιση της χρηματοδότησης. Συνιστάται, επομένως, ένα πρόγραμμα στήριξης εξ ολοκλήρου αφιερωμένου στην ΟΔΠΖ, με ιδιαίτερο δυναμικό στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg III που μπορεί, επίσης, να διευκολύνει την ανάπτυξη των παράκτιων ζωνών και των δικτύων συνεργασίας των κρατών μελών και τρίτων χωρών.

Ωστόσο, αν δεν υπάρξει ειδικός χρηματοδοτικός μηχανισμός για την ΟΔΠΖ, η ΕΤΠ επισημαίνει έντονα την ανάγκη να διασφαλισθεί η συστηματική χρήση των διαρθρωτικών ταμείων για την εξασφάλιση συνεκτικής και ολοκληρωμένης ανάπτυξης και διαχείρισης σε όλες τις ζώνες, συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων.

1.11. Επικροτείται ο προσδιορισμός της ΓΔ Περιβάλλοντος ως εστιακού σημείου χειρισμού των παράκτιων θεμάτων στο εσωτερικό της Επιτροπής. Το εστιακό σημείο πρέπει, ωστόσο, να είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής ΟΔΠΖ και τον συντονισμό των διάφορων συστάσεων και προτάσεων που σκιαγραφούνται στην ανακοίνωση. Για να διασφαλισθεί μια συνεκτική και ολιστική προσέγγιση, η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει ότι το πιο κατάλληλο εστιακό σημείο θα ήταν μια επίσημη διεπιστημονική ομάδα που, εκτός από το ότι θα εκπροσωπούσε τα συμφέροντα πολιτικής όλων των ενεχόμενων Γενικών Διευθύνσεων, θα προωθήσει εγκάρσια ερευνητικά σχέδια που θα προσδιοριστούν από μια σειρά θεματικών αναλύσεων.

1.12. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει, επίσης, την αξία της εταιρικής σχέσης με την κοινωνία των πολιτών στις προσεγγίσεις σχεδιασμού και διαχείρισης και το δυναμικό που παρέχει για την εμφάνιση νέων μορφών διακυβέρνησης στις παράκτιες περιοχές, καθώς και σε άλλες περιοχές της επικράτειας της ΕΕ.

1.13. Η ΕΤΠ λυπάται για το γεγονός ότι δεν θα μπορέσουν να συνεχίσουν τα έργα που είχαν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του προγράμματος επίδειξης της Επιτροπής. Εξάλλου, η ΕΤΠ πιστεύει ότι για το λόγο αυτόν θα απολεστούν η εμπειρογνομosύνη και οι

πρακτικές που έχουν αποκτηθεί σ' αυτόν τον τομέα. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ τονίζει εκ νέου τη σκοπιμότητα να συνεχίσουν τα τρέχοντα έργα και να συμπεριληφθούν περαιτέρω δράσεις.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Jos CHABERT

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η διάρθρωση και οι σκοποί της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής στην πορεία προς τη διεύρυνση και την παγκοσμιοποίηση: έναρξη της συζήτησης»

(2001/C 148/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την απόφαση που ελήφθη από το Προεδρείο της στις 13 Ιουνίου 2000, σύμφωνα με το άρθρο 265 παράγραφος 5 της Συνθήκης περί ιδρύσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να καταρτίσει γνωμοδότηση για το θέμα «Η διάρθρωση και οι σκοποί της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής στην πορεία προς τη διεύρυνση και την παγκοσμιοποίηση: έναρξη της συζήτησης» και να αναθέσει την κατάρτισή της στην επιτροπή 1 «Περιφερειακή πολιτική, διαρθρωτικά ταμεία, οικονομική και κοινωνική συνοχή, διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία»·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για την 6η Περιοδική έκθεση για την κοινωνικοοικονομική κατάσταση και τις εξελίξεις στις Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπου διαπιστώνεται ότι οι περιφερειακές ανισότητες έχουν οξυνθεί τα τελευταία δέκα χρόνια στην Ευρώπη (CdR 388/99 fin) (1)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (ΣΑΚΧ) (CdR 266/98 fin) (2)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 18 Νοεμβρίου 1999 για το θέμα «Τα διαρθρωτικά ταμεία και ο συντονισμός τους με το ταμείο συνοχής — οδηγία για το πρόγραμμα της περιόδου 2000-2006» (COM(1999) 344 τελικό — (CdR 217/1999 fin) (3)·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα που εξέδωσε στις 10 Μαρτίου 1999 για τη «Μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής στο πλαίσιο των πολιτικών συζητήσεων του Προγράμματος Δράσης 2000» (CdR 1/1999 fin) (4)·

(1) ΕΕ C 226 της 8.8.2000, σ. 30.

(2) ΕΕ C 93 της 6.4.1999, σ. 36.

(3) ΕΕ C 57 της 29.2.2000, σ. 56.

(4) ΕΕ C 198 της 14.7.1999, σ. 1.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 18 Σεπτεμβρίου για την «πρώτη έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή — 1996» (COM(1996) 542 τελικό) — (CdR 76/1997 fin) ⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 20 Νοεμβρίου 1997 για «Το Πρόγραμμα Δράσης 2000: Χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά το 1999 ενόψει των προοπτικών διεύρυνσης και των προκλήσεων του 21ου αιώνας» (COM(1997) 2000 τελικό), (CdR 303/97 fin) ⁽²⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 19 Νοεμβρίου 1997 για το θέμα «Απόψεις των περιφερειών και δήμων για τη διαμόρφωση μιας ευρωπαϊκής διαρθρωτικής πολιτικής μετά το 1999» (CdR 131/97 fin) ⁽³⁾.

έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της σειράς σεμιναρίων που πραγματοποίησε για την «Αρχή της εταιρικής σχέσης» στη Μαδέρα, στις 10 και 11 Ιανουαρίου 2000 εντός της σειράς σεμιναρίων «Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης των διαρθρωτικών ταμείων — 2000-2006 — Η συμβολή των τοπικών και περιφερειακών οργανισμών».

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης που υιοθέτησε στις 22 Νοεμβρίου 200 η επιτροπή 1 (CdR 157/2000 rev. 3) (Εισηγητής: ο δρ. KLÄR, Γ/ΕΣΚ, Υπουργός πληρεξούσιος του κρατιδίου Rheinland-Pfalz για την Ομοσπονδία και την Ευρώπη).

εκτιμώντας ότι η ευρωπαϊκή περιφερειακή πολιτική έχει πετύχει πολλά, αλλά ότι παρόλα αυτά οι διαφορές μεταξύ περιφερειών είναι ακόμη σημαντικές, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητο να συνεχιστεί η περιφερειακή πολιτική και μετά το 2006.

εκτιμώντας ότι τα κράτη μέλη, με την απόφαση που έλαβαν το 1999 για το Πρόγραμμα Δράσης 2000, διατήρησαν κατά βάση αμετάβλητη τη διάρθρωση και τους στόχους της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής.

εκτιμώντας ότι μια αύξηση των ευρωπαϊκών προωθητικών μέσων είναι ευκαταία και αναγκαία, αλλά ότι η γραμμική προσαρμογή της τρέχουσας ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής θα επιβαρύνει υπερβολικά τον προϋπολογισμό της ΕΕ όταν φτάσει η στιγμή μιας μεγαλύτερης διεύρυνσης.

εκτιμώντας ότι οι αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής του Βερολίνου χαρακτηρίστηκαν από μια σαφή οπισθοδρόμηση των πολιτικών οικονομικής και κοινωνικής συνοχής (0,46 % του κοινοτικού ΑΕΠ το 1999, έναντι 0,31 % το 2006).

εκτιμώντας ότι με τη διεύρυνση θα υπάρξουν ορισμένες περιφέρειες της ΕΕ, που μέχρι σήμερα καλύπτονταν από τη διαρθρωτική και την περιφερειακή πολιτική της ΕΕ, οι οποίες θα πάψουν να ικανοποιούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, παρόλο που η αντικειμενική τους κατάσταση δεν θα έχει βελτιωθεί αποφασιστικά.

εκτιμώντας ότι η αυστηρή συγκέντρωση των ενισχύσεων στα κράτη που πρόκειται να προσχωρήσουν στην ΕΕ και στις περιφέρειες ενδέχεται να ασκήσει πιέσεις στην ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, την οποία ενδέχεται να πλήξει υπερβολικά, και θα προωθήσει μάλλον τη διαίρεση αντί για την ολοκλήρωση της ΕΕ.

εκτιμώντας ότι η παγκοσμιοποίηση, δηλαδή η επιταχυνόμενη ολοκλήρωση μιας παγκόσμιας οικονομίας προσανατολισμένης στον ανταγωνισμό, επιβάλλει μια σωστή και επιμερισμένη χρήση όλων των παραγωγικών πηγών των περιφερειών.

πεπεισμένη ότι, υπό αυτές τις συνθήκες, απαιτείται ένας θαρραλέος αναπροσανατολισμός της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής με βάση τις ανάγκες του μέλλοντος και ότι η ενέργεια αυτή υπόσχεται περισσότερη επιτυχία από μια δειλή προσαρμογή του status quo.

πεπεισμένη ότι ένας παρόμοιος, τολμηρός και ανάλογος προς τις προκλήσεις αναπροσανατολισμός της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής μπορεί να επιτύχει μόνον όταν συζητηθεί με τρόπο έγκαιρο, ανοικτό και χωρίς μικρόψυχες ή τακτικές επιφυλάξεις μεταξύ των κυρίως υπεύθυνων και ενδιαφερόμενων και συγκεκριμενοποιηθεί σταδιακά.

⁽¹⁾ ΕΕ C 379 της 15.12.1997, σ. 34.

⁽²⁾ ΕΕ C 64 της 27.2.1998, σ. 40.

⁽³⁾ ΕΕ C 64 της 27.7.1998, σ. 5.

έχοντας την πρόθεση να δώσει το έναυσμα για την έγκαιρη έναρξη της συζήτησης σχετικά με το μέλλον της περιφερειακής πολιτικής μετά το 2006·

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 37η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 15ης Φεβρουαρίου 2001) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. Διαπιστώνει ότι οι διεργασίες της παγκοσμιοποίησης και της διεύρυνσης θα φέρουν τη μελλοντική περιφερειακή πολιτική της ΕΕ αντιμέτωπη με σημαντικές προκλήσεις. Η επιταχυνόμενη παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και η επικείμενη διεύρυνση της ΕΕ θα απαιτήσουν μεγάλες προσπάθειες εκ μέρους των πολιτών, ώστε να μπορέσει η ΕΕ να συνεχίσει να ακολουθεί το δρόμο της οικονομικής και κοινωνικής πρόοδου. Οι έντονα ανεπτυγμένες περιφέρειες πρέπει να διαμορφώσουν τις κατάλληλες μεθόδους προσαρμογής προκειμένου να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους ενώ οι περιφέρειες που έχουν μεγάλη ανάγκη να αναπτυχθούν οικονομικά κινδυνεύουν να βρεθούν αντιμέτωπες με πρόσθετα ανταγωνιστικά μειονεκτήματα. Υπό τις προϋποθέσεις αυτές θα ήταν δείγμα αμέλειας και ανευθυνότητας να σταταληθούν πόροι, να μην αξιοποιηθεί το αναπτυξιακό δυναμικό και να αποδυναμωθεί, αντί να ενισχυθεί, η ομόνοια των ευρωπαίων πολιτών με την άσκηση μιας μη ισορροπημένης κοινοτικής πολιτικής·
2. Επισημαίνει ότι η μελλοντική ευρωπαϊκή περιφερειακή πολιτική πρέπει να συντονιστεί καλύτερα με τις άλλες πολιτικές της Κοινότητας. Τα τομεακά πολιτικά μέτρα πρέπει να συμβάλουν περισσότερο στην υλοποίηση του στόχου της οικονομικής, κοινωνικής και περιοχικής συνοχής και κατά τη σύλληψη και εφαρμογής τους να λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του χρόνου·
3. Τονίζει ότι η ευρωπαϊκή περιφερειακή πολιτική μπορεί να επιτύχει μόνο αν συνδεθεί με την περιφερειακή πολιτική των κρατών μελών και των ιδίων των περιφερειών. Επιβάλλεται, συνεπώς, να σέβεται την επικουρικότητα, να ενθαρρύνει το θεμιτό ανταγωνισμό, να ενισχύει και να μη θίγει τις αρμοδιότητες των περιφερειών.
4. Είναι της γνώμης ότι, η ευρωπαϊκή περιφερειακή πολιτική πρέπει, βάσει αυτών, πρέπει να οργανώσει με τους πόρους της μια σταθερή ευρωπαϊκή αλληλεγγύη κατά την έννοια του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου και να προωθήσει τη δημιουργία ενός πυκνού δικτύου διαπεριφερειακών, υπερσυνοριακών και διεθνικών εταιρικών σχέσεων. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται μια δραματική ανάπτυξη όχι μόνο της οικονομικής αλληλοδιασύνδεσης αλλά και της διαπολιτιστικής κατανόησης.
5. Φρονεί ότι η μετεξέλιξη της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής σε μια κατ' εξοχήν πολιτική ολοκλήρωσης, με στόχο την εμβάθυνση από τη βάση προς τα πάνω και την προαγωγή μιας ευρωπαϊκής συνείδησης, πρέπει να προσφέρει σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ. Για να γίνει αυτό, σε μια μεταβαλλόμενη Ένωση, χρειάζεται να πραγματοποιηθεί συζήτηση σχετικά με το μελλοντικό προσανατολισμό των στόχων και την προσαρμογή των μέσων και των διαδικασιών.
6. Επιβεβαιώνει ότι όπως μέχρι τώρα το μεγαλύτερο μέρος των προωθητικών μέσων θα πρέπει να διατίθεται στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες με σοβαρά προβλήματα ώστε να γίνει δυνατό να τηρούνται οι αρχές συνάφειας και αλληλεγγύης μεταξύ ευημερυσών και φτωχότερων περιοχών. Παράλληλα, επιβάλλεται και στο μέλλον να ισχύει ο κανόνας: όσο σοβαρότερη είναι η αναπτυξιακή καθυστέρηση τόσο μεγαλύτερη χρειάζεται να είναι η υλική προσφορά ενίσχυσης. Προς το σκοπό αυτό, κρίνεται απολύτως αναγκαία η προσεκτικότερη επανεκτίμηση όλων κριτηρίων χρησιμοποιούνται ως σήμερα. Σκοπός είναι να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και να διασφαλιστεί μια συνεχής ανάπτυξη, που δημιουργεί διαρκείς και ποιοτικές θέσεις απασχόλησης. Τούτο θα συμβάλει στη διασφάλιση της ευημερίας της Κοινότητας στο σύνολό της.
7. Τονίζει ότι πρέπει να διευρυνθεί το φάσμα των μελλοντικών ενισχύσεων, ούτως ώστε οι περιφέρειες της ΕΕ των 15 και εκείνες των μελλοντικών κρατών μελών, να μπορούν να λαμβάνουν διαρθρωτικές ενισχύσεις. Αυτό επιβάλλεται για λόγους πολιτικής ορθότητας, επειδή η κατάργηση ενός σημαντικού μέρους των σημερινών ενισχύσεων θα υπονομεύσει σε μεγάλο βαθμό την αίσθηση της αλληλεγγύης και της διασύνδεσης σε μεγάλες περιοχές της ΕΕ. Επιβάλλεται όμως και για λόγους σκοπιμότητας, δεδομένου ότι, όταν λόγω της διεύρυνσης αυξηθούν οι διαφορές ως προς την ανάπτυξη και την ευημερία στις χώρες της ΕΕ, χρειάζονται περισσότεροι και όχι λιγότεροι πόροι για την υλοποίηση του στόχου της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και για να ληφθεί υπόψη η αναπτυσσόμενη ιδέα της εδαφικής συνοχής.
8. Διαπιστώνει με την ευκαιρία αυτή ότι η αλλαγή των στατιστικών δεδομένων δεν ισοδυναμεί με τη λύση των διαρθρωτικών προβλημάτων. Η μελλοντική περιφερειακή πολιτική της ΕΕ δεν πρέπει να προσανατολίζει τις ενισχύσεις της αποκλειστικά στα ποσοστά του ΑΕγχΠ. Παράλληλα με το κύριο σημείο αναφοράς, που είναι το περιφερειακό ΑΕγχΠ σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μέσο όρο στην ΕΕ, πρέπει να εφαρμοστούν και άλλα αντικειμενικά κριτήρια όπως απομάκρυνση/πρόσβαση, δημογραφική εξέλιξη/αραιοκατοίκηση, σαφείς καθυστερήσεις τομεακού ή περιφερειακού χαρακτήρα στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της καινοτομίας, της Ε&Α και της βιομηχανικής ανασυγκρότησης. Παράλληλα, επιβάλλεται να αναζητηθεί η ανάπτυξη ενός συστήματος με το οποίο θα γίνει δυνατή μια σαφής ταξινόμηση της ένδειας διαφόρων περιοχών.
9. Ζητεί να δημιουργηθεί ένα νέο μέσο για τη διαχείριση κρίσεων το οποίο να επιτρέπει την ταχεία επέμβαση με πόρους της ΕΕ άλλους από αυτούς που προβλέπονται για την πραγματοποίηση διαρθρωτικών παρεμβάσεων, σε περίπτωση που προκύψουν αιφνιδιαξ σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα τα οποία δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν από μόνες τους οι ενδιαφερόμενες περιφέρειες. Βραχυπρόθεσμα, τα προβλήματα αυτά οδηγούν αρκετές φορές σε αποσύνθεση των περιφερειακών οικονομικών διαρθρώσεων και έχουν

μακροπρόθεσμα αρνητικές επιδράσεις. Η ευρωπαϊκή περιφερειακή πολιτική πρέπει να επιχειρήσει να αποφύγει αυτά τα προβλήματα και να οδηγήσει σε ένα ευνοϊκό σημείο εκκίνησης που επιτρέπει την ταχεία αναδιάρθρωση. Η παροχή βοήθειας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης είναι ένα άριστο μέσο για την προαγωγή της συνοχής. Ταυτόχρονα, η δημιουργία ενός παρόμοιου μηχανισμού θα ενισχύσει το ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, γιατί θα αποφασίζει για κάθε μεμονωμένη περίπτωση.

10. Είναι της γνώμης ότι η μελλοντική περιφερειακή πολιτική της ΕΕ πρέπει να στηρίζεται στις ιδέες του Σχεδίου Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (ΣΑΚΧ) και ιδιαιτέρως του πολυκεντρισμού και του εδαφικού συνόλου, για να δημιουργήσει σημεία αναφοράς για την οικονομική ανάπτυξη αραιοκατοικημένων περιοχών, ούτως ώστε να δημιουργηθούν (ισχυρά) κέντρα τα οποία θα είναι σε θέση να αυξήσουν το βαθμό ευημερίας μιας ορισμένης περιφέρειας. Σχετικά πρέπει να ακολουθούνται οι εργασίες του Παρατηρητηρίου για την Ευρωπαϊκή Χωροταξία (Orate).
11. Φρονεί ότι η μελλοντική περιφερειακή πολιτική της ΕΕ πρέπει να χρησιμοποιήσει ένα μέρος των — διευρυμένων — πόρων που διαθέτει για την ολοκλήρωση των μεθοριακών περιοχών. Για να προαχθεί η ολοκλήρωση της ΕΕ, εκεί όπου τα κράτη μέλη πρέπει να αποδείξουν περισσότερο απ' ό,τι αλλού ότι αλληλοπροσεγγίζονται και βελτιώνουν τις σχέσεις τους ως γείτονες, οι μεθοριακές περιφέρειες — συμπεριλαμβανομένων των νησιών και των παραθαλάσσιων — εντός και στα άκρα των συνόρων της ΕΕ πρέπει να ενταχθούν στην περιοχή διαρθρωτικών ενισχύσεων. Άξια ενισχύσεως πρέπει να είναι κατά προτεραιότητα προγράμματα που έχουν διασυνοριακό ή — με τη συμμετοχή μιας μεθοριακής περιφέρειας — διαπεριφερειακό και διεθνικό χαρακτήρα και είναι — εκτός άλλων — κατάλληλα να μετριάσουν τον διαχωριστικό χαρακτήρα των συνόρων ή των νησιών ή τον αποκλεισμό μιας περιοχής. Οι αναμφισβήτητα θετικές εμπειρίες που συνάγονται εδώ και χρόνια στο χώρο αυτό πρέπει να συνεκτιμηθούν στις διαρθρωτικές ενισχύσεις. Η ευρωπαϊκή υπεραξία μιας παρόμοιας μεταρρύθμισης, που αφορά την αντιστάθμιση των μειονεκτημάτων που συνεπάγεται η μεθόριος και την προαγωγή της καλής γειτνίασης, είναι προφανής.
12. Ενόψει αυτών, προτείνει να δημιουργηθούν μηχανισμοί για την αντιμετώπιση προβλημάτων που απορρέουν από τις διαφορές μεταξύ εθνικών διαρθρώσεων και αρμοδιοτήτων. Πρέπει, ιδίως, να προωθηθούν ένα νομικό σύστημα για την κοινή διαχείριση των σχεδίων, ένας κοινός προϋπολογισμός για τα μέτρα, βάσει των διαθέσιμων πόρων και κοινών δαπανών, και οικονομικά σχέδια. Το γεγονός ότι ενδέχεται

να είναι αναγκαία η εκχώρηση αρμοδιοτήτων προς τις περιφερειακές και τοπικές αρχές θα εξυπηρετούσε ταυτόχρονα τους στόχους της εγγύτητας προς τον πολίτη και του σεβασμού της επικουρικότητας.

13. Ζητεί να αναδιρθωθούν τα μέσα των κοινοτικών πρωτοβουλιών. Σοβαρός στόχος θα είναι να συμβάλουν στην προαγωγή εξαιρετικών επιδόσεων, στην τεχνολογική εξέλιξη με τις κατάλληλες συνεργασίες σε διασυνοριακή, διαπεριφερειακή, διεθνική και διηπειρωτική κλίμακα και στη δημιουργία ενός συστήματος «Δικτύων Αριστείας». Αυτή η κοινοτική πρωτοβουλία πρέπει να διευκολύνει την πρόσβαση όσο το δυνατόν περισσότερων ευρωπαίων πολιτών στον πλούτο που προσφέρουν οι νέες ευρωπαϊκές ανακαλύψεις και η καινοτόμος εφαρμογή τους σε όσο το δυνατόν περισσότερες περιφέρειες. Επιπλέον, θα μπορούσε να εμπνεύσει συνεργίες μεταξύ της ευρωπαϊκής ερευνητικής πολιτικής και της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής, οι οποίες δεν ήταν και τόσο αλληλοσυntonισμένες μέχρι τώρα. Είναι σαφές ευκαίριο ότι μια παρόμοια καινοτομία θα ενίσχυε σημαντικά το ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα πλαίσια της μελλοντικής περιφερειακής πολιτικής.
14. Θεωρεί απαραίτητη τη διέγερση των περιφερειακών πολιτικών που υλοποιούνται σε εθνική και περιφερειακή κλίμακα. Η αναγκαία αποστολή της ΕΕ για να ενισχυθεί η ανάπτυξη των πλέον αδύνατων (οικονομικά) περιοχών μέσω κοινοτικών πόρων συνοδεύεται με τη συνεκτίμηση των απαιτήσεων για ανταγωνιστικότητα και οι ισχυρότερες οικονομικά περιφέρειες οφείλουν να εξασφαλίσουν στη διεθνή αγορά, αφού ληφθεί υπόψη ότι η επιτυχία τους θα συμβάλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη όλης της ΕΕ. Σχετικά, η κοινοτική πολιτική για τον ανταγωνισμό βάσει των ισχυόντων κανόνων θα ενισχύσει τον έλεγχο των καταχρήσεων και θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα.
15. Φρονεί ότι η μελλοντική περιφερειακή πολιτική της ΕΕ πρέπει να αναλάβει συνειδητά τα καθήκοντα που είχε πάντα εν δυνάμει ως κινητήρια δύναμη της ολοκλήρωσης από τη βάση προς τα πάνω. Θα μπορέσει δε να εκπληρώσει με ικανοποιητικό τρόπο τα καθήκοντα αυτά αν οι στόχοι, οι διαρθρώσεις και τα προγράμματά της δεν απομακρυνθούν ποτέ από την αρχή της αλληλεγγύης. Αλληλεγγύη σημαίνει αμοιβαioτητα.
16. Γνωστοποιεί ότι θα συνεχίσει, εκτός άλλων και με την παρούσα πρώτη γνωμοδότηση, να συνεισφέρει με την εμπειρογνώμοσύνη που διαθέτει στις συζητήσεις για τη μελλοντική περιφερειακή πολιτική· θα συνεργαστεί στενά με το ΕΚ και το Συμβούλιο και θα συμπεριλάβει τις περιφέρειες των υποψηφίων χωρών στη δημιουργία ιδεών.

Βρυξέλλες, 15 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Jos CHABERT

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ετήσια δήλωση για τις προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών»

(2001/C 148/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για τους «Στρατηγικούς Στόχους 2000-2005 — η διαμόρφωση της Ευρώπης» (COM(2000) 154 τελικό),

έχοντας υπόψη το πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2001 (COM(2001) 28 τελικό),

έχοντας υπόψη τις Πολιτικές Προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών,

έχοντας υπόψη το ψήφισμα της ΕΤΠ σχετικά με το 5ετές Στρατηγικό Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και με το πρόγραμμα εργασίας για το 2000 (CdR 125/2000 fin)⁽¹⁾,

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το 5ετές Στρατηγικό Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (B5-0143, 0144 και 0145/2000),

εκτιμώντας ότι η ακριβέστερη ευθυγράμμιση των προτεραιοτήτων και των στόχων όλων των οργάνων της ΕΕ θα ενισχύσει τον αντίκτυπο των πρωτοβουλιών και των δράσεων των μεμονωμένων οργάνων,

εκτιμώντας ότι στα περισσότερα κράτη μέλη υπάρχει αυξανόμενη τάση προς την αποκέντρωση και την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των υποεθνικών διοικητικών βαθμίδων και ότι, κατά συνέπεια, οι εν λόγω διοικητικές βαθμίδες συμμετέχουν όλο και περισσότερο στις ευρωπαϊκές πολιτικές,

εκτιμώντας ότι η Επιτροπή των Περιφερειών, ως εκπρόσωπος των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ευρώπης, επιθυμεί να λάβει θέση επί των προτεραιοτήτων που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

εκτιμώντας ότι η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να εκθέσει τις προτεραιότητές της για το προσεχές έτος, ενόψει της επικείμενης υιοθέτησης του προγράμματος εργασίας της για το διάστημα 2001-2002,

εκτιμώντας ότι η συμμετοχή της Επιτροπής των Περιφερειών, ως εκπροσώπου των τοπικών και περιφερειακών αρχών στο θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ, θα ενισχύσει τη δημοκρατική νομιμότητα και τη διαφάνεια.

Η Επιτροπή των Περιφερειών κατά την 37η σύνοδο ολομέλειας της 14ης και 15ης Φεβρουαρίου 2001 (συνεδρίαση της 15ης Φεβρουαρίου)

1. επιδοκιμάζει το πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2001 και εκφράζει την ικανοποίησή της τόσο έναντι των στόχων της Σουηδικής Προεδρίας όσο και εκείνων της επερχόμενης Βελγικής Προεδρίας·

2. λυπάται διότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν κατόρθωσε ακόμη να ακολουθήσει τη σύστασή της όσον αφορά την κατάρτιση ορθώς στοχοθετημένου ετήσιου προγράμματος εργασίας και, ως εκ τούτου, επαναλαμβάνει ότι απαιτούνται λιγότερες δράσεις εστιασμένες σε ζητήματα καθοριστικής σημασίας·

3. υποστηρίζει την παρούσα δέσμευση και πρόοδο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τη συνεκτίμηση της ισότητας των δύο φύλων και της μη διακριτικής μεταχείρισης στις πολιτικές της ΕΕ, αντί της αντιμετώπισής τους ως αυταπόδεικτων δικαιωμάτων·

A. Νέες μορφές διακυβέρνησης

4. αναμένει με ενδιαφέρον την προβλεπόμενη δημοσίευση του Λευκού Βιβλίου της Επιτροπής για την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση, το οποίο έχει ως πρωταρχικό στόχο να πλησιάσει η Ευρώπη τους πολίτες προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στις ανάγκες και στις προσδοκίες τους·

⁽¹⁾ ΕΕ C 226 της 8.8.2000, σ. 46.

5. επ' αυτού, επικροτεί το νέο πλαίσιο για την πολιτική ενημέρωσης και επικοινωνίας της Ένωσης, το οποίο αντιστοιχεί σε μία από τις δράσεις προτεραιότητας που ανελήφθησαν από την ΕΤΠ και αποσκοπεί στη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στο κοινό, καθώς και στην προαγωγή της εταιρικής σχέσης με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ως βασικής συνιστώσας μιας προοδευτικής Ευρώπης·

6. ευελπιστεί ότι οι νέες μορφές διακυβέρνησης θα καταστήσουν εφικτή την αποτελεσματικότερη και εποικοδομητικότερη συνεργασία των διαφόρων βαθμίδων διακυβέρνησης, κυρίως δε επί των θεμάτων μείζονος σημασίας· επαναδιατυπώνει την άποψή της, σύμφωνα με την οποία η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών είναι κεφαλαιώδης για την επιτυχημένη περαιτέρω ευρωπαϊκή ενοποίηση·

7. συμφωνεί ότι η ανάγκη αποτελεσματικότερης διακυβέρνησης στην Ευρώπη συνδέεται στενά με την ανάγκη εις βάθος μεταρρύθμισης των οργάνων της ΕΕ και των μεθόδων αλληλεπίδρασής τους·

8. επισημαίνει ότι απαιτείται μεγαλύτερη διασαφήνιση της πολιτικής ευθύνης στο πλαίσιο των πολιτικών της ΕΕ προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη εγκυρότητα· επικροτεί, ως προς τούτο, τις σχετικές αποφάσεις της τελευταίας Διακυβερνητικής Διάσκεψης·

9. ζητεί να υπάρξει μεγαλύτερη διαφάνεια και ευρύτητα στις εργασίες όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε έγγραφα και πληροφορίες·

10. δηλώνει απολύτως πεπεισμένη ότι το όλο εγχείρημα πρέπει να καθοδηγείται από την αρχή της επικουρικότητας, κατά τρόπο ώστε να διασφαλισθεί ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πλησιέστερα στους πολίτες·

11. επαναλαμβάνει, συνεπώς, την επιθυμία της περί ενίσχυσης των εξουσιών και της θέσεώς της στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας λήψεως αποφάσεων — κατά την επικείμενη θεσμική μεταρρύθμιση μετά από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας — και την πρόθεσή της να λάβει, εν τω μεταξύ, συγκεκριμένα μέτρα για την απτή εφαρμογή της υφιστάμενης διαδικασίας διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επί κρίσιμων θεμάτων·

12. τονίζει ότι θεωρεί σημαντικό να διερευνηθεί πώς είναι δυνατό να επιτευχθεί μεγαλύτερη αλληλεπίδραση μεταξύ της Επιτροπής των Περιφερειών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να σχηματιστεί με συμφωνία συνεργασίας·

13. επαναδιατυπώνει τη βούλησή της να συμμετέχει, μαζί με τις περιφέρειες που διαθέτουν νομοθετικές εξουσίες, στην ανταλλαγή απόψεων επί θεμάτων περιφερειακού ενδιαφέροντος κατά τα άτυπα Συμβούλια Υπουργών·

14. επικροτεί την εισήγηση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί «ευρείας δημόσιας συζήτησης για το μέλλον της Ευρώπης με τη συμμετοχή όχι μόνον των κυβερνήσεων της ΕΕ, αλλά και των υποψηφίων προς ένταξη χωρών και όλων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών, των

τοπικών θεσμών και της κοινωνίας των πολιτών», και επιθυμεί την πλήρη ανάμειξή της στη συζήτηση αυτή·

15. υποστηρίζει τις προτάσεις για τη σύσταση Συνελεύσεως ή συναφούς σώματος (αντίστοιχου προς εκείνο που ανέλαβε την προετοιμασία του σχεδίου Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων) στο πλαίσιο της μετά τη Νίκαια διαδικασίας, ως δημοκρατικότερης, εναργέστερης και πλουραλιστικότερης μεθόδου διαπραγμάτευσης για την προετοιμασία της επόμενης Διακυβερνητικής Διάσκεψης και εμμένει σθεναρά στην πλήρη εξ αρχής συμμετοχή της ως πολιτικού οργάνου στις συζητήσεις της προαναφερθείσας Συνέλευσης·

16. επιδοκιμάζει τον ενισχυμένο ρόλο που ανατίθεται στα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα από τη Συνθήκη της Νίκαιας τόσο για την προαγωγή της δημοκρατίας όσο και για την έκφραση της βούλησης των πολιτών και τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των ευρωπαϊκών οργάνων και των πολιτών της Ευρώπης·

17. δίδει προτεραιότητα στην απλοποίηση και στον εξορθολογισμό των Συνθηκών εντός θεσμικού πλαισίου, προκειμένου να καταστούν σαφέστερες και κατανοητότερες για τους πολίτες·

B. Διεύρυνση

18. επικροτεί τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εντείνει τη στρατηγική επικοινωνίας της όσον αφορά τη διεύρυνση και ζητεί εκ νέου το συντονισμό των δράσεων και την καθιέρωση συνεργασίας με την ΕΤΠ και τα όργανα της ΕΕ σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα·

19. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δώσει σημαντικότερη βαρύτητα στον θεμελιώδη στόχο — ο οποίος διαφυλάσσεται από τις Συνθήκες — της επίτευξης κοινωνικής και οικονομικής συνοχής στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, όπου υφίστανται αισθητές ανισότητες οι οποίες ενδέχεται να διευρυνθούν ακόμη περισσότερο, ως άμεση απόρροια της τρέχουσας οικονομικής ανάπτυξης·

20. εκφράζει την υποστήριξή της τόσο έναντι της διαδικασίας αποκέντρωσης και περιφερειακής οργάνωσης στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες όσο και της ανάπτυξης οικονομικής και διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών·

21. εκδηλώνει την ανησυχία της όσον αφορά την ανεπαρκή διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες έχουν καθοριστική συνεισφορά στην επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες· κατά συνέπεια, προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη διαμόρφωση, σε στενή συνεργασία με την ΕΤΠ, ειδικού προγράμματος κατάρτισης για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές ενόψει της προσχώρησης·

22. στηρίζει την επιθυμία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιταχυνθεί η επανέναρχη της διαδικασίας της Βαρκελώνης και εκφράζει ορισμένες ανησυχίες για τα πενιχρά αποτελέσματα της συνάντησης που πραγματοποιήθηκε το 2000 στη Μασσαλία· υπό αυτό το πρίσμα, η ΕΤΠ υπογραμμίζει τη σημασία της αποκεντρωμένης συνεργασίας και του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την προαγωγή του διαλόγου, της ειρήνης και της δημοκρατικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης·

Γ. Προς μία νέα οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

23. επιδοκιμάζει την υιοθέτηση της Δεύτερης Έκθεσης για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή, καθώς και την εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διενέργεια εκτεταμένου διαλόγου με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων φορέων και, ειδικότερα, των τοπικών και περιφερειακών αρχών· η ΕΤΠ εκτιμά ότι θα πρέπει να γίνει σχετική αναφορά στο πρόγραμμα της ΓΔ Περιφερειακή Πολιτική για το 2001 και επιθυμεί να συμμετάσχει ενεργά στην εν λόγω διαδικασία·

24. κρίνει σκόπιμη τη συνεκτίμηση της έννοιας της εδαφικής συνοχής ως συμπληρωματικής συνιστώσας της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η οποία αποσκοπεί στην εξάλειψη των ανισοτήτων, όπως ορίζεται στις Συνθήκες·

25. τονίζει εκ νέου ότι για την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς πρέπει να ληφθεί υπόψη ο στόχος της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, ο οποίος μπορεί να συμβάλει στην ολοκλήρωσή της· ως προς τούτο, η ΕΤΠ είναι απολύτως πεπεισμένη ότι οι υπηρεσίες γενικού συμφέροντος θα διαδραματίσουν μείζονα ρόλο, δεδομένου ότι επηρεάζουν άμεσα τις τοπικές και περιφερειακές αρχές·

26. εμμένει στη σημασία της αστικής διάστασης σε θέματα ευρωπαϊκής πολιτικής, εφόσον το 80 % των ευρωπαίων πολιτών κατοικεί σε αστικές περιοχές και οι πόλεις είναι ζωτικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα των περιφερειών και, κατ' επέκταση, της Ευρώπης· επισημαίνει ότι η ανάπτυξη των αστικών, των αγροτικών και των απομακρυσμένων περιοχών απαιτείται να πραγματοποιηθεί κατά τρόπο ισορροπημένο, συντονισμένο και βιώσιμο·

27. υπενθυμίζει τον εξέχοντα ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την εισαγωγή του ευρώ και συνιστά ενθέρμως να ληφθούν ιδιαιτέρως υπόψη οι πλέον ευάλωτες ομάδες χρηστών· επικροτεί την πρόταση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ζητηθεί η υποστήριξη της ΕΤΠ προς το σκοπό αυτό·

28. υποστηρίζει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, εστιασμένης στην ποιότητα, η οποία να συνδυάζει την ανταγωνιστικότητα με την κοινωνική συνοχή· υπό αυτό το πρίσμα, επιδοκιμάζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιδιώξει «μια πιο στρατηγική συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τοπικές εταιρικές σχέσεις» και, συνεπώς, τονίζει εκ νέου τη σημασία της εκστρατείας για την απασχόληση και τη δια βίου κατάρτιση σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα (π.χ. τα Περιφερειακά Σύμφωνα για την Απασχόληση)·

29. συμμερίζεται την ανάγκη εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης βιώσιμων συστημάτων κοινωνικής προστασίας και συνταξιοδότησης·

30. εκδηλώνει την επιθυμία να συμβάλει στην κατάρτιση του προεξαγγελλέντος Λευκού Βιβλίου για τη Νεολαία και δίδει έμφαση στο σημαίνοντα ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την προαγωγή της κοινωνικής ένταξης και συνοχής διαμέσου της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·

31. υποστηρίζει τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκειμένου να καταστεί η Ευρώπη αναπόσπαστο τμήμα της κοινωνίας των πληροφοριών και της γνώσης και, παράλληλα, επισημαίνει ότι οι νέες τεχνολογίες δημιουργούν νέες κοινωνικές ανάγκες·

32. επαναλαμβάνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται επειγόντως μια κοινή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου, με τη συμμετοχή όλων των βαθμίδων διακυβέρνησης (εθνικής, περιφερειακής και τοπικής)·

Δ. Βιώσιμη ανάπτυξη

33. επιδοκιμάζει τη συνολική ολοκληρωμένη στρατηγική για την ανάπτυξη, καθώς και τη σημαντικό πρόοδο που επεντεύχθη προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης των μεταφορών, της ενέργειας, της έρευνας, της γεωργίας και άλλων κοινών ευρωπαϊκών πολιτικών· συμμερίζεται την επιτακτική ανάγκη συμφιλίωσης της οικονομικής ανάπτυξης με την κοινωνική συνοχή και την προστασία του περιβάλλοντος·

34. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις πρόσφατα διατυπωθείσες προτάσεις για το περιβάλλον, οι οποίες αποσκοπούν στην αρμονική συνύπαρξη της οικονομικής ανάπτυξης με την προστασία του περιβάλλοντος· εντούτοις, τονίζει ότι επιβάλλεται να εφαρμοσθεί η υφιστάμενη περιβαλλοντική νομοθεσία στα κράτη μέλη· η εμπειρία έχει δείξει ότι η ενεργός συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών είναι υψίστης σημασίας για την υλοποίηση της συνολικής δράσης·

35. υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά, αφενός, την ευρύτερη διαβούλευση με το κοινό κατά την προετοιμασία ορισμένων περιβαλλοντικών σχεδίων και προγραμμάτων και, αφετέρου, την ευχερέστερη πληροφόρηση των μεμονωμένων πολιτών επί περιβαλλοντικών θεμάτων, με στόχο τη δημιουργία πλαισίου το οποίο δεν θα θέτει μακροπρόθεσμα σε κίνδυνο τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καλύπτουν τις ανάγκες τους· υποστηρίζει επίσης την έκκληση για εξ ολοκλήρου βιώσιμη αλιεία·

36. προωθεί την επιδίωξη μιας πιο βιώσιμης γεωργίας, εστιασμένης στην ανάπτυξη της υπαίθρου, στην υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων παραγωγής, στη βελτίωση της ποιότητας και στην προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών και της υγείας τους, η οποία θα μπορούσε να συντελέσει καθοριστικά στην επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής·

37. ελπίζει ότι το υπό έκδοση Λευκό Βιβλίο για τις μελλοντικές εξελίξεις στον τομέα της κοινής πολιτικής μεταφορών, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εδαφών, θα

ευνοήσει την ανάπτυξη αποτελεσματικών και οικονομικά βιώσιμων μεταφορικών συστημάτων, επικεντρωμένων κατά προτεραιότητα στην ασφάλεια και στο περιβάλλον·

38. θα υιοθετήσει το ετήσιο Πρόγραμμα Εργασίας της βάσει του παρόντος ψηφίσματος·

39. καλεί τον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Συμβούλιο της ΕΕ, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Βρυξέλλες, 15 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Jos CHABERT
